

Газет 1935 жылғы қазан айынан шығады

Аудандық қоғамдық-саяси газет

Районная общественно-политическая газета

№5 (8143) 01. 02. 2025.
Сенбі / Суббота

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың Үкіметтің кеңейтілген отырысында сөйлеген сөзі

2025 жылғы 28 қаңтар

Құрметті кеңеске қатысушылар!

Бүгін біз Үкіметтің кеңейтілген отырысында өте өзекті мәселелерге тоқталамыз. Себеп – бәрімізге белгілі. Қазір дүние жүзі түбегейлі өзгеріске ұшырап жатыр. Жаһандық үдерістер, ең алдымен, еліміздің экономикалық ахуалына әсерін тигізетіні анық.

Жаппай цифрландыру дәуірі, яғни жаңа технологиялық кезең басталды. Күллі әлем мүлдем басқа жағдайда өмір сүреді. Біз соған міндетті түрде дайын болуымыз керек. Жаңа технологиялық ахуалға сақдай сай тұруымыз қажет. Бұл – еліміздің бәсекеге қабілетін арттырып, тұрақты дамуына жол ашатын аса маңызды фактор.

Үкімет пен әкімдердің жұмысы қаншалықты тиімді екенін алдымен экономиканың даму көрсеткіштері мен азаматтардың тұрмыс сапасына қарай бағалаймыз. Осы жұмыстың нәтижесі былтыр қандай болды? Негізгі міндеттер орындалды ма? Бүгін осы сұрақтарға тоқталамыз және жақын арада шешімін табуға тиіс өзекті мәселелерді талқылаймыз.

Құрметті мемлекеттік қызметшілер!

Сырттағы ахуал күрделі болса да, елімізде жақсы нәтижелер бар. Ел экономикасы өсіп жатыр. Бірақ шешімін таппаған түйткілдер әлі де көп.

Қазіргі таңдағы басты мәселе мынадай.

Әлем экономикасында болып жатқан тарифтік тартыстар мен санкциялық текетірестер қалыпты жағдайға айналды. Бұл үдерістің салдары жойқын болуы мүмкін.

Климатқа байланысты ұстанымдар да үлкен өзгеріске ұшырайтын болды. Мұндай жағдайда «жасыл энергетиканы» дамыту тәсілдерін қайта қарауға тура келеді. Бір жағынан, дәстүрлі қуат көздеріне деген сұраныс сақталады. Екінші жағынан, бұл мұнай, газ және көмір бағасының тұрақсыздығына әкеп соқтырады.

Қаржы саласында криптовалюталар мен басқа да цифрлық активтер кеңінен қолданыла бастады.

Жасанды интеллектіні дамыту алдыңғы қатарға шықты, соған байланысты технология-

сы дамыған алып елдер арасында бәсеке қыза түспек. Жаңа дәуірдің сын-қатерлері аз емес. Оны еңсеру үшін бізге тиісті стратегия керек.

Мен реформалардың нақты бағыты мен оны жүзеге асыру жолдары туралы осыған дейін де айттым. Үкімет ел экономикасын тұралап қалудан сақтап, орнықты дамуды қамтамасыз ету үшін күрделі шешімдер қабылдауы керек және ең бастысы сол шешімдерді іске асыруға тиіс.

Бұл – жоғары білікті әрі жауапкершілік алуға дайын мемлекеттік қызметшілердің қолынан келетін жұмыс. Әлемдік тәжірибеге қарасақ, мемлекеттік аппараттың тиімділігі осындай күрделі кезеңдерде айқын көрінеді.

Үкімет қаншалықты қиын болса да, жаппай үнемдеуге көшіп, бюджет қаржысын тек қана аса өзекті мәселелерді шешуге жұмсауы керек. Көрпеге қарай көсілетін уақыт келді. Орынсыз шығынды тоқтатып, аяғымызды тартып басу қажет.

Енді Үкіметтің және басқа да құзырлы органдардың жақын арадағы негізгі міндеттеріне тоқталсам.

БІРІНШІ. Экономиканы әртараптандыру. Былтыр өңдеу өнеркәсібі саласында 180 инвестициялық жоба жүзеге асырылды. Жобалардың жалпы құны – 1,3 триллион теңге. Соның нәтижесінде осы саладағы өсім 6 пайызға жуықтады. Бұл – соңғы он жылдағы ең жоғары көрсеткіш. Осы жақсы үрдісті біржола орнықтырып, сақтап қалу керек.

Тағы бір аса маңызды мәселе – экономикаға инвестиция тарту. БҰҰ мәліметтеріне сәйкес, Қазақстан бұл көрсеткіш бойынша айтарлықтай табысқа қол жеткізген. Дегенмен тоқмейілсуге негіз жоқ.

Инвесторлардың мәселесін шұғыл шешу үшін Инвестиция

штабы құрылды. Соның арқасында бюрократиялық кедергілер мен құқықтық қарама-қайшылықтар жойылып, кейбір жобаларды тезірек жүзеге асыруға жол ашылды. Алайда басты мақсат – «жекелеген» проблемаларды ғана шешпей, елдегі тұтас инвестициялық ахуалды жақсарту.

Инвестициялық жобаларды әзірлеу барысында ведомстваралық үйлестіруге әлі де көп уақыт кетеді. Үкімет басы артық бюрократиядан арылып, жедел жұмыс істеуі керек.

Мемлекеттік қызметшілердің құлықсыздығы және жауапкершілік алудан тайсалуды келісу рәсімдері мен шешім қабылдаудың тым ұзаққа созылуына себеп болып отыр. Мұны ашық айтқан абзал.

Үкімет инвестиция саласындағы жұмысты күшейтуі қажет. Басқа жол жоқ. Өйтпесе, инвестиция нарығында бәсеке қызып тұрған кезеңде заман ағымынан кеш қаламыз. Бізге сапалы инвестиция қажет екені анық. Озық технологияға негізделген және сыртқы нарыққа арналған жобаларды әдетте шетел инвесторлары ұсынады. Былтырғы 9 айда елімізге 12,7 миллиард доллар тікелей шетел инвестициясы тартылды. Көрсеткішке көңіл толғанымен, бұл 2023 жылдың есепті кезеңімен салыстырғанда 36 пайызға кем.

Ақтөбе, Алматы, Атырау, Шығыс Қазақстан, Жамбыл, Павлодар, Солтүстік Қазақстан облыстарында және Алматы қаласында тікелей шетел инвестициясын тарту қарқыны төмендеген. Ал жеке инвестицияның азаюы бюджет есебінен өтеліп жатыр. Бірақ бүгін ғана даму бюджеті шектеулі екені айтылды. Ол ішкі жалпы өнім көлемінің небары 8 пайызын құрайды. Инвестициялық жобаларды бюджет есебінен өтеу тек

қысқа мерзімдік нәтиже бере алады. Біз мұны түсінуіміз керек.

Қазір бюджет тапшылығы бар екенін білесіздер. Сондықтан сапалы инвестиция әкелетін жауапкершілігі жоғары инвесторларға қосымша жеңілдіктер беру мәселесін қарастырған жөн. Мұндай саясат менің ел экономикасын ырықтандыру туралы стратегияма толық сай келеді. Бұл – маңызды сөт.

Үкімет инвесторды іздеуге, қолдауға және қорғауға қатысты жұмыстың бәрін жүйелі жүргізетін біртұтас экожүйе құруы қажет. Бұл жұмыс барлық деңгейде, яғни аймақта, орталықта және шетелде бірдей атқарылуы керек. Осы орайда шетелдік және отандық инвесторларға қатысты ұстаным бірдей болуы қажет. Мемлекеттің қолдауына ие болған компанияларға тиісті талап қойылуы керек. Олар жұмыс орындарын сақтауға, өндірісті жаңғыртуға тиіс. Сонымен бірге экология талаптарын мүлтіксіз орындауға міндетті.

Ірі өнеркәсіп жобаларын іске қосу жұмыстары баяу жүріп жатыр. Мұны кезінде елден заңсыз шығарылған активтерді қазынаға қайтару ісімен қатар жүргізу қажет. Мен бұл жөнінде ірі бизнес өкілдерімен кездесулерде айтқанмын. Қазақстанда орта буынға жататын көшбасшы компаниялар шоғырын қалыптастыру міндеті әлі де өзекті. Үкімет биылғы маусым айының соңына дейін келешегі зор әрбір орта кәсіпорынның жұмыс жоспарын әзірлеуге тиіс. Еліміздің сирек кездесетін металл кенішін, соның ішінде әлемде сұраныс артып келе жатқан литийді өндіру мен өңдеу әлеуеті өте үлкен. Бүгін Премьер-Министр баяндамасында осындай 17 кен орнының ашылғанын айтты. Демек біз осы салаға инвестиция мен озық технологияларды тартуымыз қажет. Бұл ретте шетелдік инвесторларға да, отандық бизнесмендерге де басымдық берген жөн.

Қазақстан нарығына геологиялық барлаумен айналысатын ірі шетелдік компаниялар келді. Жер қойнауын пайдалану құқығын ашық әрі қарапайым тәртіппен бөлетін Бірыңғай платформа іске қосылды. Парламент сессиясының соңына дейін бұл жұмыстың заңнамалық негізін қамтамасыз ету керек. Жер қойнауын пайдалану саласындағы реформа еш кедергіге қарамастан жалғасуға тиіс. Бұл – принципті ұстаным. Үкімет мұны қатаң түрде сақтауы

қажет.

Ірі кен орындарының өнімін бөлу жөніндегі келісімді іске асыру нәтижесінде Қазақстан жаһандық нарыққа қуат көзін сенімді жеткізушіге айналды. Бұл жобалар еліміздің әлеуметтік-экономикалық дамуына айтарлықтай үлес қосады. Сонымен қатар қомақты инвестициялар ұзақмерзімді жоспарлауды талап етеді. Сондықтан Үкімет өнімді бөлу жөніндегі келісімдерді елімізге анағұрлым тиімді әрі жаңа шарттармен ұзарту үшін келіссөздерді жандандыруы қажет.

Бұдан бөлек, игерілуі технологиялық тұрғыдан күрделі бірқатар мұнай кен орындарын, сондай-ақ айтарлықтай қоры бар тақтатас мұнай кеніштерін экономикалық айналымға енгізген жөн. Мұндай жобалардың коммерциялық тартымдылығын арттыру үшін Үкімет мемлекеттік қолдау шараларын қарастыруы керек.

Тағы да қайталап айтамын: қазіргі жаңа геосаяси және экономикалық жағдайда индустрияға болсын, ауыл шаруашылығына болсын, жалпы ел экономикасына жеке инвестиция тарту – Үкіметтің басты міндеті. Бұл стратегия еліміздің ұзақ мерзімге арналған ұлттық мүддесіне сай келеді. Сондықтан мұнда отаншылдықты желеу еткен жалған ұрандар орынсыз деп күмәнсіз айтуға болады. Сонда ғана Қазақстан өз экономикасына қосымша инвестиция тартады, ресурстық әлеуетін арттырады, жаңа өндірістік кәсіпорындардың пайда болуына жағдай жасайды. Қоғам менің ұстанымымды білсін деп мұны әдейі айтып отырмын.

Былтыр энергетикалық және коммуналдық инфрақұрылымды жаңғыртуға арналған ұлттық жоба қабылданды. Бұл жоба аясында өнеркәсіп саласын дамыту үшін жаңа өнімдер шығару да қолға алынбақ. Отандық кәсіпорындар негізгі сұраныстың 40 пайызын ғана өтей алады. Үкімет жергілікті зауыттармен офтейк-келісім жасау арқылы құрал-жабдық өндірісін жолға қоюға тиіс.

Әлем Қазақстанға зор сенім артады, бізді «орта держава» ретінде таниды. Алайда бұл жоғары мәртебе тек сыртқы саясаттағы нақты нәтижелермен ғана емес, экономика, инвестиция, ғылым және технология салаларындағы жетістіктермен де бекітілуге тиіс.

(Жалғасы 2 бетте)

НЕГІЗГІ МИССИЯ - ЗАҢ ЖӘНЕ ТӘРТІП

Бас қадағалау органында кеңейтілген алқа отырысы өткізілді, онда 2024 жылғы жұмыстың қорытындысы қаралды.

Іс-шараны аша отырып, Бас Прокурор Берік Асыллов прокуратура органдары заңдылықты қамтамасыз ету, азаматтардың конституциялық құқықтары мен бостандықтарын қорғау, заңға бағынатын бизнесті заңсыз тексерулерден арашалау, маңызды инвестициялық жобаларды сүйемелдеу, заңсыз активтерді қайтару, азаптаулардың алдын алу, сондай-ақ алаяқтыққа, есірткі бизнесіне және басқа да қауіпті құбылыстарға қарсы күрес жөніндегі құқық қорғау органдарының күш-жігерін үйлестіру бойынша шаралар кешенін қабылдағанын атап өтті.

Өткен кезеңде прокурорлар Мемлекет басшысының тапсырмасы шеңберінде маңызды инвестициялық жобаларды сүйемелдеу, инвесторлар мен олардың инвестицияларын қорғау жөніндегі жұмысты жалғастырды, Президент бұл жұмысты ұлттық басымдықтар деңгейіне көтерді.

Кәсіпкерлердің құқықтарын қорғау бойынша жүйелі шаралар қабылданды. Атап айтқанда, инвестициялық жобаларды сүйемелдеу барысында 565 инвестор нақты көмек алды, олардың ел экономикасына қосқан үлесі 10 трлн теңгені құрады.

Бас Прокурор прокуратура мен басқа да құқық қорғау органдарының өкілеттіктерін пайдалану әрекеттерін қатаң түрде тоқтату қажеттілігін атап өтті.

Әлеуметтік-экономикалық салада прокурорлардың актілері бойынша 3,5 млн азаматтың конституциялық құқықтары қорғалды, оның ішінде – 123 мың қызметкер, 1,9 млн-ға жуық жасөспірім, 23 мыңнан астам баланың пайдасына алимент бойынша 4,6 млрд теңге қарыз өндірілді.

Барлық анықталған бұзушылықтар мен проблемалық мәселелер бойынша Үкіметке 23

қадағалау актісі енгізілді (экология, балалардың құқықтарын қорғау, ЖКО алдын алу, азаматтардың өтініштерін қарау сапасы бойынша және т.б.). Олардың негізінде Жол карталары, заңдарға және заңнан туындаған актілерге түзетулер әзірленді, сонымен қатар оларда баяндалған бұзушылықтарды жою, сондай-ақ азаматтардың, бизнестің құқықтарын және мемлекеттің мүдделерін қорғау үшін қажетті басқа да шаралар қабылданды.

Активтерді қайтару жөніндегі құқықтық тетіктерді нығайту жалғастырылды.

Өткен жылы 428,7 млрд теңге мөлшерінде ұрланған активтер қайтарылды. Заң субъектілерімен келісімдер бойынша 48 млрд теңгеден астам сомаға 15 әлеуметтік және инвестициялық жоба іске қосылды.

Халықаралық тәжірибені ескере отырып, сот тәртібімен түсініксіз шыққан активтерді мемлекет кірісіне айналдыру практикасы енгізілді. Қазіргі таңда нәтиже бар екенін айта кету жөн болады (10 миллион долларға талап қанағаттандырылды, сома өтелді). Сонымен қатар, мүлікті ерікті түрде кері қайтару бөлігінде субъектілермен жұмыс жүргізілуде.

Елдегі криминогендік жағдай тұрақты бақылауда.

Қылмыстық құқық бұзушылықтар санының төмендеуі жалғастырылуда (140-тан 132 мыңға дейін; -5,3%).

Алаяқтыққа, есірткі қылмысына және басқа да қауіпті құбылыстарға қарсы іс-қимыл бойынша жүйелі жұмыс жүргізілуде.

Қылмыстық процеске қатысушылардың құқықтарының кепілдіктері нығайтылады.

Қылмыстық орбитаға 4 132 азаматты негізсіз тартуға жол берілмеді.

Азаптау фактілері екі есе азайды (54%, 424-тен 194-ке дейін).

Халықаралық ынтымақтастық желісі бойынша шетелдік әріптестермен өзара іс-қимыл және ынтымақтастықты нығайту қамтамасыз етілді, сондай-ақ іздеуде жүрген адамдарды экстрадициялау және қылмыскерлерді ұстап

беру жөніндегі жұмыс жалғастырылды.

Қылмысқа қарсы іс-қимыл, заңсыз шығарылған активтерді қайтару мәселелері бойынша шет мемлекеттермен халықаралық ынтымақтастықты дамыту бойынша жұмыс жалғасуда.

2024 жылы 9 (1) халықаралық шарттар жасалды (Мароккомен (3), Перумен (3), Катармен (2) және Кипрмен (1)).

Шетелде жасырынып жүрген адамдарды экстрадициялау бойынша жұмыс жандандырылды.

2024 жылы Қазақстанға 67 (55) адам ұсталып жіберілді (Ресейден – 37, Грузиядан – 6, Қырғызстаннан – 4, Түркиядан, БАӘ мен Әзірбайжаннан 3-ден, Польша мен Армениядан 2-ден, Испания, Швеция, Чехия, Германия, Корея, Молдова, Украинадан 1-ден).

Алдағы кезеңде қадағалау органының күш жігері мыналарға бағытталатын болады:

1) Мемлекет басшысының нұсқамаларын одан әрі іске асыру («Заң және тәртіп», «Халық үніне құлақ асатын мемлекет», «Әділетті Қазақстан – Адал азамат», «Таза Қазақстан» және т.б. қағидаттарына);

2) құқық бұзушылықтардың профилактикасын күшейту және алаяқтық, қарақшылық, есірткі бизнесі және басқалар сияқты қазіргі заманғы сын-тегеуріндерге қарсы күреске;

3) қадағалау қызметіне, оның ішінде жасанды интеллектті пайдалана отырып, цифрлық құралдарды енгізуге;

4) қоғамның мемлекеттік органдарға деген сенімін арттыруға.

Мемлекет басшысының тапсырмалары шеңберінде прокуратура органдары заңсыз шығарылған активтерді қайтару, сондай-ақ инвесторларды «прокурорлық сүзгі» арқылы қорғау жөніндегі жұмысты жалғастырады.

Өртүрлі салалардағы жүйелі және өзекті мәселелер бойынша тексерулер жүргізу жоспарланған.

Олардың қатарында азаптауға қарсы іс-қимыл және қылмыстық процеске азаматтардың конституциялық құқықтарының бұзылуына жол бермеу, білім беру қызметін лицензиялау кезінде заңдылықты сақтау, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру және қайта даярлау бағдарламалары, мемлекет мұқтажы үшін жер учаскелерін мәжбүрлеп иеліктен шығару кезінде заңнама талаптарын сақтау мәселелері және басқалар бар.

Бас прокуратураның баспасөз қызметі.

Жетісу облысында тағы 19 көпбалалы отбасы мемлекеттік қордан тұрғын үй алды

Бүгін Жетісу облысында кезекте тұрған 19 көпбалалы отбасы Талдықорған қаласындағы «Береке» коттедж қалашығынан баспаналы болды. Өткен жылдың соңынан бері мұнда 74 отбасы қоныс тойын тойлады, - деп хабарлайды Жетісу облысы әкімінің баспасөз қызметі.

дамалы пәтерден екіншісіне үнемі көшу қиын болды. Біз ұзақ күткенімізге қарамастан, бүгін біздің отбасымызда үлкен және бақытты қоныс тойы өтті. Сол үшін барлық қатысушыларға шынайы алғысымды білдіремін. Жаңа қоныс иелеріне амандық тілеймін, - деді көпба-

Облыс әкімі Бейбіт Исабаев-

тың тапсырмасы бойынша аталған коттедж қалашығының проблемалық мәселелерін шешу бойынша шаралар қабылдануда. Ол негізінен құрылыс сапасына байланысты мәселелер. Атап айтқанда, жөндеу жұмыстары жүргізіліп, салынып бітпеген үйлердің құрылысы аяқталуда. Барлығы 204 проблемалық коттедж анықталды. Барлық ескертулер мен кемшіліктер жойылғаннан кейін 25 коттедж өткен жылдың соңында кезекте тұрғандарға тапсырылды, ал тағы 30 коттедж өткен аптада тапсырылды. Бүгін кезекте тұрғандарға тағы 19 кілт табыс етілді. Қалғандары кезең-кезеңмен пайдалануға берілетін болады. Жалпы, биыл коттедж қалашығының құрылысын толық аяқтау жоспарланған.

Бақытты қоныс иелерінің арасында жеті баланың анасы Әлия Аталықова да бар. Оның отбасы бүгін армандаған кілтке ие болды:

- Баспана кезегінде 15 жыл тұрдым. Бала-шағаммен бір жал-

лалы ана.

Айта кететін жайт, Жетісу облысында тұрғындарды баспанамен қамтамасыз ету жұмыстары қарқынды жүргізілуде. Талдықорған қаласының өзінде өткен жылы кезекте тұрғандардың ішінен 1283 отбасы тұрғын үймен қамтамасыз етілді, ал биыл 1400-ден астам тұрғынды қамту жоспарланған. Жалпы, биыл облыс орталығында жаңа шағынаудандарда тұрғын үй салу, жолдарды жөндеу, жылу желілерін, арық желілерін қайта жөндеу және жаңа әлеуметтік нысандарды салу жұмыстары жалғасады. Қаланың ескі шағынаудандарының архитектуралық келбетін жаңартуға, үйлердің шатыры мен қасбетін қайта жаңартудан бастап, аула аумақтарына дейін назар аударылатын болады. Оның үстіне Талдықорғанды жаңа саябақтар мен скверлер көріктендіре түседі.

Жетісу облысы әкімінің баспасөз қызметі.

уметтік жұмыс жөніндегі орынбасары Назгүл Бүркітбаева.

Жаңадан ашылған орталыққа келіп жүрген балалардың ата-аналары осындай мүмкіндікке ризашылық білдіріп, алғыс жаудыруда. Сондай ананың бірі Сәния Теңізбаева:

— Біз үшін «Бәйтерек» орталығының тоқтаусыз жұмыс істеуі үлкен қолдау. Міне, орталықтың жанынан жайлы, жарық, жылы жаңа бөлімше ашылды. Қызым орталықтан кәсіби көмек алып қана қоймай, өзін ұжымның бір бөлшегі, үлкен және тату отбасының бір мүшесі ретінде сезініп келеді.

Жетісу облысында ерекше қажеттіліктері бар балаларға арналған орталықта жаңа бөлім ашылды

Жетісу облысында 1,5 жас пен 18 жас аралығындағы ерекше қажеттіліктері бар балаларға мамандандырылған әлеуметтік қызмет көрсететін күндізгі емдеу орталығының мүмкіндігі ұлғайды. Талдықорған қаласында орналасқан орталықта ашылған жаңа бөлімнің арқасында оның сыйымдылығы 110 жатын орынға өсті, - деп хабарлайды Жетісу облысы әкімінің баспасөз қызметі.

Аумағы шамамен 470 шаршы метрді құрайтын жаңа ғимарат заманауи стандарттар мен талаптарға толық сәйкеседі. Онда ем алатын балалар жасына және денсаулық жағдайына қарай екі топқа бөлінген.

— Бөлімді ашудағы басты мақсат — мүгедек балалардың қоғам үшін маңызды екендігін ұғындыру және оларды өмірге бейімдеу. Біз мұнда әлеуметтік-медициналық, әлеуметтік-психологиялық және әлеуметтік-педагогикалық көмекті қосқанда, 8 түрлі қызмет көрсетеміз. Сонымен қатар, отбасыларға ыңғайлы болу үшін әлеуметтік такси қызметтері ұсынылады. Балаларды орталыққа апаратын және қайтып әкелетін 4 автокөлік таңғы сағат 8:00-ден 17:00-ге дейін, сенбі және жексенбі күндері де жұмыс істейді, — дейді орталық директорының әле-

Ана ретінде қызым үшін орталық мамандарының әрқашан қасында болып, көмектесіп, бағыт-бағдар беріп отыруы маңызды деп есептеймін, — деп өз ойын ортаға салды.

Қарлығаш Тұтқабаева есімді ана да өз тілегін былай жеткізді:

— Жаңа филиалдың ашылуы — біз үшін шын мәнінде үлкен және қуанышты оқиға. Өйткені, мұнда балаларымыз өзіне сеніп, өмірден өз орнын табуына көмектесетін мамандардың кеңесін алады.

Жетісу жерінде мүмкіндігі шектеулі жандарға арнаулы әлеуметтік қызмет көрсететін 1566 орындық 13 мекеме бар. Былтыр бұл мекемелер 1512 әлеуметтік қызмет көрсетіп, мүгедектердің емін-еркін жүріп-тұруына мүмкіндіктер ұсынды. Сондай-ақ, өткен жылы 168 нысанда мүмкіндігі шектеулі жандарға бейімдеу жұмыстары жүргізілді.

Естеріңізге сала кетейік 2025 жылы Талдықорған қаласында мүмкіндігі шектеулі жандарға арналған 150 орындық оңалту орталығының құрылысын бастау жоспарлануда.

Жетісу облысы әкімінің баспасөз қызметі.

Бюджетті нақтылау: Жетісу облысында қаражат әлеуметтік жобаларға бағытталатын болады

Жетісу облысында облыстық мәслихат депутаттарының кезектен тыс XXV сессиясы өтіп, онда 2025-2027 жылдарға арналған облыстық бюджетті нақтылау және «Таза Қазақстан» тұжырымдамасы аясында өңірдегі экологиялық мәдениетті дамыту жөніндегі жұмыс жоспарына қатысты бірқатар мәселелер қаралды, - деп хабарлайды Жетісу облысы әкімінің баспасөз қызметі.

Күн тәртібіндегі негізгі мәселе - 2025-2027 жылдарға арналған облыс бюджетін нақтылау бойынша облыс әкімінің орынбасары Әсет Қанағатов баяндама жасады.

Аталып өткендей, 2024 жылдың қорытындысы бойынша қалыптасқан бюджеттік қаражаттың бос қалдықтарын өңір халқының өмір сүру сапасын жақсарту үшін басым әлеуметтік жобаларға бағыттау туралы шешім қабылданды. Олардың ішінде халықтың әлеуметтік осал топтары үшін жалға берілетін тұрғын үй сатып алу, тұрғын үй құрылысы, инженерлік-коммуникациялық желілер, жолдарды жөндеу, бұл ретте облыс әкімінің тапсырмасы бойынша облыс орталығын дамыту мен абаттандыруға ерекше көңіл бөлінді. Қабылданатын шаралар бірінші кезекте инфрақұрылымды жаңғыртуға және жайлы

қалалық орта құруға бағытталатын болады.

Облыс орталығын дамыту жоспарлары туралы толығырақ қала әкімі Ернат Бәзіл баяндады. Оның айтуынша, жаңа шағынаудандарда тұрғын үй салу, жолдарды жөндеу, жылу желілерін қайта жөндеу және жаңа әлеуметтік нысандардың құрылысы жалғасады. Қаланың ескі шағынаудандарының архитектуралық келбетін жаңартуға, үйлердің шатыры мен қасбетін қайта жаңартудан бастап, аула аумақтарына дейін назар аударылатын болады. Оның үстіне Талдықорғанды жаңа саябақтар мен скверлер көріктендіріп, арық желілері де жөнделеді.

Сессияны қорытындылай келе, облыс әкімі Бейбіт Исабаев 2024 жылдың қорытындысы бойынша Жетісу облысының әлеуметтік-экономикалық дамуының негізгі көрсеткіштеріне қысқаша тоқталып, 2025 жылға арналған жоспарларымен бөлісті, сондай-ақ Мемлекет басшысы алға қойған міндеттерді тиімді іске асыру жаңа жұмыс орындарын құруға, жалпы экономикалық дамуды жақсартуға мүмкіндік беретінін, бұл кешенді түрде халықтың өмір сүру сапасын арттыруға мүмкіндік беретінін атап өтті.

Айта кетерлік жайт, депутаттар нақтылаушы сұрақтар қойып және өзекті мәселелер бойынша ұсыныстар енгізе отырып, облыстың басты қаржылық құжатына енгізілген өзгерістерді қолдады.

Жетісу облысы әкімінің баспасөз қызметі.

Алақөл ауданының транзиттік әлеуеті

сын - кәсіби қабылдаушы отбасын енгізетін заңды мақұлдады, бұл олардың тұрақты ортадағы өмір сүру және тәрбиелеу жағдайларын жақсартады. Сондай-ақ заңмен қамқоршылық органдары мамандарының штат саны - 5 мың балаға кемінде бір маман болып белгіленген, осылайша олардың жұмысының тиімділігін арттыру көзделіп отыр.

құқығы қорғалды. Ауданымызда сәтсіз отбасылар мен де жұмыстар қолға алынған. Бұл бағытта ауданымызға қарасты барлық қала, ауылдық округтерде мобильді топ құрылып, қиын жағдайда қалған отбасыларға көмек берілуде.

Алақөл ауданында жетім және ата-ананың қамқорлығынсыз қалған балалар саны - 68 бала.

Бала құқығын қорғау - басты міндет

2024 жыл елімізде балалардың құқықтарын қорғау бойынша маңызды оқиғаларға толы кезең болды. Биылғы жылы балалардың жағдайын жақсартуға, әсіресе әлеуметтік қолдау мен балалардың қауіпсіздігін күшейтуге бағытталған үш негізгі заң қабылданды.

Ақпан айында «Баланың құқықтары туралы» заңға жетім балалар үшін тәлімгерлік институтын енгізу бойынша өзгерістер енгізілді. Енді ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалар тәлімгерлердің жеке қолдауына жүгіне алады.

Сәуір айында әйелдер құқықтары мен балалар қауіпсіздігін қамтамасыз ету бағытында заңға қол қойылып, ол маусым айынан бастап өз күшіне енді. Бұл заң 70-тен астам өзгерісті қамтиды, балаларға қатысты жасалған зорлық-зомбылық үшін жауапкершілікті күшейтуді және олардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуді көздейді.

Биыл Қазақстанда жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды қолдау жөнінде маңызды қадамдар жасалды. Желтоқсан айында мұндай балаларға арналған отбасылық құрылымның жаңа форма-

Тағы бір жаңалық әлеуметтік көмектің кеңеюі болды: енді жеке меншік мектептерде оқитын осал отбасылардың балалары қажетті мектеп керек-жарақтары мен тауарларды мемлекеттік мектептегі оқушылармен бірдей алатын болады.

Бұл жыл еліміздегі балалардың құқықтарын қорғау жүйесінде маңызды өзгерістер жылы болды. Қабылданған заңдар тек балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз етіп қана қоймай, олардың толыққанды дамуына жағдай жасайды, соның ішінде жетім балаларды, аз қамтылған отбасылардан шыққан балаларды және қиын жағдайға тап болған мектеп оқушыларын қолдау көзделіп отыр.

2024 жылы барлық білім беру ұйымдарында «Бір тұтас тәрбие» бағдарламасы әзірленіп, ауданымыздың барлық білім беру ұйымдары осы бағдарламамен жұмыс жасауда.

Бұл бағытта да ауданымызда көптеген жұмыстар атқарылуда. Ауданымызда балалар құқығын қорғау комиссиясы құрылған. Жыл бойы комиссияда бірқатар жұмыстар атқарылып, балалардың

Оның ішінде, қорғаншылықта - 32 бала, қамқоршылықта - 36 бала және 18 қолайсыз отбасы тіркелген. Бұл балаларға әрдайым қамқорлық жұмыстары жүргізіледі.

Ауданымыздың мектептерінде психологиялық қолдау орталықтары жұмыс жасайды. Психологиялық қолдау орталығының жұмыс жоспары жасөспірімдер арасындағы буллинг, кибербуллинг, лудомания, аутодеструктивті мінез-құлықтарының алдын алу, өмірлік қиын жағдайға тап болған білім алушыларға психологиялық кеңес беру, көмек көрсету тәуекел топтағы балаларды ерте анықтау жұмыстарына бағытталған.

Барлық білім мекемелерінде қауіпсіздік шаралары қатаң бақыланып, жүйелі жүргізілуде. Аудан бойынша барлық білім мекемелерінде бейнебақылау камералары орнатылған.

Бұл жұмыстар балалардың білім алуына қолайлы жағдай жасау мақсатында іске асуда және 2025 жылы да бұл жұмыстар жалғасатын болады.

М.ТӨЛЕУЖАНОВ, аудан әкімінің орынбасары.

Алақөл ауданы тас жол, теміржол желісі, сонымен қатар, жүктер, жолаушылар шекарадан өтетін транзиттік потенциалы өте жоғары елді-мекен.

Өздеріңізге белгілі, 2022 жылдан басталып «Талдықорған-Өскемен» бағытындағы автокөлік жолына құрылыс жұмыстары жүргізіліп, «Үшарал-Достық» бағытындағы автокөлік жолының құрылысы аяқталып, пайдалануға берілді.

Бұл - автокөлік жүк тасымалдау транзиттік потенциалын едәуір өсірді. 2024 жылы екі ел арасында 900 мың тонна жүк тасымалданды. Азаматтарымызға жұмыс орындарының ашылуына, бизнес, сауданың дамуына үлкен септігін тигізді.

Аудан көлеміндегі экономикалық тұрғыдан тағы үлкен

серпіліс беріп тұрған сала ол - теміржол.

2024 жылғы екі ел арасында 18,5 мың жарым тонна жүк тасымалданды. Мемлекет арасындағы транзиттік жүктерді тасымалдаумен ауданымызда жұмыс орындары ашылып, елді-мекендерде әлеуметтік жағдайының дамуына зор үлес қосуда.

Бүгінгі таңда, теміржол транзиттік потенциалын ұлғайту мақсатында «Талбағатай-Достық» арасында екінші теміржол жүйесінің құрылысы жүргізілуде.

Теміржол құрылысы аяқталып, пайдалануға берілгеннен кейін жүк тасымалы екі есеге өсетін болады.

Қ.МҰХАМЕТҚАЛИЕВ, Алақөл ауданы әкімінің орынбасары.

О счастливом детстве в Казахстане

Безопасность детей - забота о будущем. Ведь именно мы сегодня формируем поколение, которое будет строить мир завтра. Заботясь о детях, мы создаем крепкое, гуманное и безопасное общество.

Казахстан продолжает укреплять правовую базу, усиливать социальную поддержку и повышать уровень безопасности детей, формируя прочный фундамент для их всестороннего развития и благополучного будущего. Ключевой мерой в защите прав детей стало ужесточение норм за правонарушения в отношении детей, введена административная ответственность за травлю несовершеннолетних. По данным МВД РК, каждое третье преступление, совершаемое в отношении детей – сексуальное насилие. Такими цифрами ведомство делилось в феврале этого года.

В СМИ нередко появлялись новости о случаях жестокого обращения с подрастающим поколением, травле, конфликтах в семьях, которые вынуждены наблюдать во вред своему психологическому благополучию.

В стороне от этой тревожной ситуации не оставались общественники и эксперты. Так, например, еще в прошлом году политолог Д. Ашимбаев, отвечая на вопросы журналиста Zakon.kz, заявил: с точки зрения морали, таким преступлениям абсолютно нет места в обществе. А сами преступники, по его мнению, должны быть наказаны и "жестко изолированы". Более того, применяемые ранее "педагогические" методы борьбы с подобными проявлениями, связанные по большей части с укреплением моральных ценностей, эксперт счел малоэффективными в свете растущей печальной статистики.

"Вероятно, здесь нет других вариантов, кроме максимально жестокого наказания, то есть пожизненного заключения таких преступников. Потому что мы видим, что новости об убийстве детей, педофилии идут почти ежедневно. В некоторых регионах, не будем тыкать пальцем, практически постоянно", – утверждал политолог.

Доводы неравнодушных к теме сограждан были услышаны, распоряжения главы государства, данные в Послании народу Казахстана, выполнены. Депутаты Мажилиса разработали законопроекты, направленные на ужесточение наказания за насилие над детьми и женщинами.

15 апреля 2024 года президент К. Токаев подписал закон "О внесении изменений и дополнений в некоторые зако-

нодательные акты Республики Казахстан по вопросам обеспечения прав женщин и безопасности детей".

Документ ввел нормы, ужесточающие ответственность за любые проявления насилия в отношении женщин и детей, а также призванные укрепить институт семьи, безопасность несовершеннолетних.

Если конкретно, это: криминализация умышленного причинения легкого вреда здоровью и побоев. Ужесточение ответственности за умышленное причинение средней тяжести и тяжкого вреда здоровью;

обязательство госорганов не только взаимодействовать по вопросам семьи, защиты прав женщин и детей, но и предоставлять в контакт-центр информацию о принятых мерах по итогам рассмотрения обращений граждан;

закрепление вопросов создания и функционирования центров поддержки семьи для оказания специальных социальных услуг потерпевшим от бытового насилия;

введение уголовной ответственности за склонение и содействие в совершении самоубийства, а также за пропаганду самоубийства;

введение уголовной ответственности за приставания сексуального характера к лицам, не достигшим 16-летнего возраста;

введение административной ответственности за травлю несовершеннолетнего;

обязательство образовательных учреждений – сообщать правоохранительным органам о совершении несовершеннолетними или в отношении них противоправных деяний;

запрет на принудительную высадку ребенка из общественного транспорта, если он не может расплатиться за проезд.

Каждая женщина и каждый ребенок в Казахстане должны знать, что их права защищены законом! Полноценно ощущать себя в безопасности. Об этом надо говорить постоянно, и эти права надо детально и доступно разъяснять. А люди, видящие любые проявления насилия в отношении женщин и детей, не должны молчать и оставаться равнодушными!

Солидарна с этими тезисами глава Союза кризисных центров Зульфия Байсакова.

"Кризисные центры по всей стране ранее предполагали и рекомендовали ужесточить наказание за преступления в сфере бытового насилия. Есть страны, на которые Казахстан равняется, и этими поправками мы показываем пример цивилизованности. Теперь основная задача общества – следить за тем, чтобы

судьи, которые будут выносить решения по фактам бытового насилия, не сводили решения к административным штрафам. Главное, чтобы каждый вердикт суда был примером для семейного тирана", – пояснила она.

Изменения вступили в силу недавно, поэтому делать статистические выводы об их результативности еще рано. Но, как ожидают эксперты, тяжесть ответственности сильно поубавит пыл агрессоров.

"Нацфонд – детям"

Ранее, перешагивая порог 18-летия, новоиспеченные взрослые казахстанцы могли уповать лишь на свои силы да родительскую подмогу. Что получение высшего образования, если не брать в расчет гранты, что покупка жилья – удовольствие не из дешевых. И не каждая семья успевает накопить достаточно финансов к тому моменту, когда "птенец выпорхнет из гнезда".

Летом 2023 года президент подписал указ, который предусматривает обязательство Национального фонда РК начислять часть средств казахстанским детям. А именно, в главу "Использование средств НФРК" внесли следующее дополнение:

"в виде выплат целевых требований и на покрытие расходов по оплате банковских услуг, связанных с переводами и выплатами целевых накоплений в соответствии с законодательством РК. Под целевыми требованиями понимаются обязательства правительства перед гражданами РК, не достигшими 18 лет, формируемые ежегодно за счет 50% от усредненного за 18 лет, предшествующих отчетному году инвестиционного дохода НФРК, и усредненного за 18 лет, предшествующих отчетному году инвестиционного дохода, ежегодно начисляемого на данную сумму".

По замыслу, по достижении 18 лет оно может использоваться эти средства как раз на оплату обучения или приобретение квадратных метров.

Проект некоторое время дорабатывали, а 16 ноября прошлого года Глава государства подписал Закон РК "О внесении изменений и дополнений в некоторые зако-

нодательные акты РК по вопросам начисления детям средств из Национального фонда РК, их выплат и использования".

Программа действует с 1 января 2024 года, первые начисления "упали" на детские счета в феврале.

В Казахстане официально стартовал проект "Нацфонд – детям"

Параллельно с "Нацфонд – детям" в республике действует единая добровольная накопительная программа "Келешек", эдакая родительская "копилка" на образование наследников. Причем собранные и там, и там деньги можно впоследствии объединить.

Как объяснила заместитель председателя Нацбанка А. Молдабаева, размер сумм, которые начисляются на счета детей по проекту "Нацфонд – детям", будет зависеть от инвестиционного дохода, а также от поступлений и изъятий из Нацфонда.

«Аңсаған сәби»

С проблемой бесплодия сталкиваются во всем мире, в том числе и у нас. Почти каждая седьмая семья в Казахстане имеет проблему с деторождением, говорил еще в 2020 году известный репродуктолог В.Локшин. Ситуация усугубляется тем, что далеко не каждой мечтающей о прибавлении паре помогают обычные методы лечения – лекарства и хирургия.

С 2010 года в Казахстане выделяют государственные квоты на проведение программ вспомогательных репродуктивных технологий, однако их количество не покрывало нужд всех желающих обзавестись потомством, а без квоты стоимость процедуры была "неподъемной" для большей части населения.

В 2021-м стартовала программа "Аңсаған сәби" ("Долгожданный ребенок"). В первый год функционирования на обозначенные цели выделили 7000 квот.

Каковы итоги? За 2021 год благодаря технологиям страна обрела более двух тысяч новых граждан. Специалисты тогда подсчитали, что каждый день благодаря процедуре ЭКО в Ка-

захстане рождаются 10 малышей.

Напомним, чтобы получить услугу по квоте, паре необходимо обратиться в желаемую клинику и обзавестись подтверждением репродуктолога, что им показано проведение экстракорпорального оплодотворения и они к нему готовы. Далее пройти необходимые исследования и получить заключения комиссии высокотехнологичных медицинских услуг у участкового врача. Пару включают в электронный регистр и в случае положительного решения комиссии оформят на портале Бюро госпитализации.

Сами программы ЭКО по квоте оплачивает Фонд медицинского страхования. Сюда входят пункция, наркоз, перенос эмбриона. Также в программу включены медикаменты.

В 2023 году на тот момент министр здравоохранения А. Гиният сообщила, что в Казахстане на учете состоят 14 тыс. бесплодных семей.

«В нашей стране репродуктивные технологии развиты на высоком уровне и более 20 ЭКО-центров в реализации этой программы участвуют. В прошлом году в реализацию 7 тыс. квот более 2,5 тыс. женщин забеременели и родили здоровыми более 1,5 тыс. детей. Сейчас эта работа продолжается. Женщины все под наблюдением. В этом году повторно на 7 тыс. размещено, и эта программа будет реализовываться. Доступность есть по всей стране, чтобы получить эту дорогостоящую репродуктивную технологию», – отмечала министр здравоохранения А. Гиният.

Бесплатное питание в школах

Еще каких-то десять лет тому назад бесплатное горячее питание в школах было доступно лишь ребятам из малообеспеченных семей и сиротам, что вызывало закономерное недовольство общественности.

По поручению главы государства с 1 сентября 2023 года безвозмездно обедами, помимо учащихся из малообеспеченных семей, обеспечили всех учеников "началки", вне зависимости от социального статуса.

Сейчас забота о детях – одна из приоритетных задач государства. Они – будущее страны, двигатель технологического прогресса, да и просто радость своих родителей. И сколь бы ни была трудна дорога к светлому завтра, ради маленьких большие готовы по ней идти.

Ш. АСИНА.

Договор 1846 года в Ой-Жайляу

Прекрасная природа Жетысу, ее просторные пастбища привлекали сюда различные племена и народы. Это и гунны, и тюрки, и каракитаи, и калмыки. В середине XIX века на земли Семиречья претендовали Коканд, Китай, Россия и Великобритания. На пограничной линии Среднего и Старшего жузов разгорелась междоусобная война за места кочевков. Во время смутного времени, когда не было строго установленных границ и законов, распространение получает «барымта», с помощью которой обиженные пытались установить справедливость.

Например, в 1840 году султан Рустем Абдулфеизов из Старшего жуза откровенно враждовал с бием Тайнеке из Среднего жуза. Младший сын Абылай-хана Суюк, кочевья которого были между Лепсу и Караталом, не желая подчиняться Коканду, искал покровительства у Российской империи. А внук Абылай-хана Кенесары Касымов поднял восстание, которое продолжалось 10 лет.

Усилевшиеся столкновения привели к тому, что в мае 1845 года влиятельные султаны и бии из родов Албан, Дулат, Джалаир, Суан, Ысты и Шапрашты решили возобновить переговоры о принятии их в российское подданство. Уже в апреле 1846 года из Омска в Жетысу был отправлен отряд офицера Казачинина для подготовки переговоров. Следом выехал начальник Пограничного управления Николай Францевич Вишневецкий с личной охраной 25 человек, с оркестром. В составе отряда были толмачи Черепанов и Жеребятъев, проводником был казак Бедарев. Секретарем являлся Адольф Янушкевич, ссыль-

ный революционер из Польши, который вел ежедневный дневник. Его письма и дневники после его смерти были выпущены отдельной книгой.

Первоначально переговоры должны были состояться на берегах Каратала, но генерал-майор, опасаясь войска Кенесары Касымова, решил переговоры провести в Ой-Жайляу, в верховьях реки Лепсу. С собой он взял султанов и биев Среднего жуза: Кунанбая Ускембаева (волостного старшину Кучук-Тобыктинской волости), Буленя Шанхаева (ага-султана Аягузского округа), Кушбека Таукина (ага-султана Каркаралинского округа), волостного султана Барака Салтыбаева (его волость в 40 км от Аягуза).

Кстати, после переговоров Кунанбай получил звание хорунжего и в октябре 1849 года был утвержден ага-султаном Каркаралинского внешнего округа. Султаны Суюк и Али в начале мая 1846 года переговорами с Кенесары, а потом в июне того же года с генералом Н. Вишневецким, и приняли сторону России.

На курултай в Ой-Жайляу прибыло 800 конных киргизов из Среднего орды и 150 из Большой орды. Со стороны казахов в переговорах участвовали 11 султанов и 27 биев из родов: Албан, Дулат, Джалаир, Суан и Шапрашты. Представитель России требовал от султанов не сотрудничать с ханом Кенесары. Для борьбы с Кенесары были сформированы несколько отрядов: сотника Карбышева, обер-офицера Казачинина, есаула Нюхалова, сотника Абакумова. Для охраны сторон в Ой-Жайляу был образован Чубар-Агачский пикет, где располагался отряд Казачинина, в со-

став которого вошли два офицера, семь урядников, 115 казаков с одним орудием из состава 10 полка Сибирского казачьего войска.

На курултае 1846 года шел разговор об объединении Среднего и Старшего жузов. Казахи «Области Сибирских киргиз» присоединились к России еще в первой четверти XIX века, а основная часть уйсуней Жетысу в это время попали в зависимость от Коканда и желали выйти из-под его влияния. Султан Рустем встретился с прибывшим от Кенесары его братом Наурызбаем, и пообещал выделить земли и поддержать Кенесары. Однако позже султаны Рустем и Сыпатай ушли от Кенесары.

Одним из участников переговоров в Ой-Жайляу был Бексултан-торе (1796 -1887гг) сын Агадай-торе от второй жены. Он представлял казахов нашего региона. У Бексултана было 500 юрт и 3000 лошадей. По богатству он был сравним с ага-султаном из Акмолинской области Конур-Кульджей. Имел отряд в количестве 200 воинов. Когда казахи рода кисай (кизай) ограбили ага-султана Аягузского округа Буленя Шанхаева, Бексултан-торе отправил свой отряд на выручку султана Буленя. Он призывал не воевать против Кенесары, чтобы найманы не поднимали оружия против кенесарынцев. Авторитетного бия российские власти пригласили в свою столицу, и он посетил с визитом Санкт-Петербург. О нем в своих дневниках упоминал Адольф Янушкевич. В 1993 году Бексултану Агадаеву в нашем районе был поставлен памятник.

Интересны сведения об именах почетных казахов, которые поставили свои подписи в договоре 1846

года. Среди них Суюк Аблайханов-султан джалаиров с сыновьями Джангазы и Джоши; Адамсат Ибаков – уйсунский султан рода суан; Хаким сын Кирлана управлял родом албан; Мауке-бий дулатов. Особым почетом пользовался Али Адилев – ему было 60 лет, руководил дулатами, в честь него произвели 6 выстрелов из пушек, присвоили чин и вручили медаль. 3-4 июля (по новому стилю) 1846 года проходили его переговоры с генералом. Генерал беседовал с ним наедине около 2 часов. Али заявил, что они приняли подданство России, не будут соединяться с Кенесары, а союз заключили со Средней ордой. Документ был подписан 11 султанами, они поставили в договоре свои печати. Ниже приводится список участников этих важных переговоров:

А. Аблаев, Қ. Аланов, Е. Алтаев, С. Алтаев, А. Алиев, А. Алин, А. Байғарин, С. Байтербисов, Б. Кенбабин, Т. Балпықов, М. Боқтыбаев, Т. Бусурманов, М. Гадилев, М. Давлетов, Т. Жәңгіров, Е. Жәнібеков, Д. Ишимов, Д. Қапсаланов, К. Қаптағаяев, Б. Кангельдин, Қ. Қозыбеков, Т. Қойгелдіғұлов, С. Мәлібеков, Н. Нарымбаев, К. Салаков, А. Сүйіндуков, Ж. Тайшыбеков, Қ. Тайталин, А. Түркін, М. Тоқташұков, Қ. Түлесов, К. Әміров, Ж. Өтепов.

Всего 39 подписей представителей родов из Семиречья. Также они обратились к администрации Омска с просьбой, чтобы ага-султаном нового округа был назначен С. Аблайханов. Решался вопрос о государственных пособиях для новых граждан России. В день подписания договора после обеда пошел дождь. Местом праздника было, где сливаются 5 притоков Лепсы, у большого каменного кургана, там поставили несколько юрт, более 10

шатров, возле юрт воткнули колья.

Той начался в 9 часов с парада войск, затем прочитали молитву (мулла-А. Менлібаев) и играл оркестр. Пел поэт Орынбай, и, конечно, началась байга. Байга была на 10+10 верст. Победил конь султана К. Таукина, кони султана Буленя, биев Тана и Кунанбая пришли вслед за ним. Одновременно была борьба силачей, которой руководил султан Барак - авторитетный батыр 35 лет; многим участникам нравилась игра в которой нужно было достать из миски, наполненной айраном, серебряные монеты. В 50 котлах четыре раза сварили мясо для народа, был приготовлен плов с бараньим жиром, кишмишом и урюком, из напитков наливали: кумыс, айран и чай, который всем полюбился. После вечерней молитвы состоялся гром орудий и выпускали огненные ракеты. Генерал, который считал, что выполнил свою миссию, уехал со свитой в Омск, оставив переписчиков для определения количества людей, кибиток и скота.

Подписание целого ряда документов в Ой-Жайляу 23 июня 1846 года положило начало новым отношениям: в Жетысу ослабло влияние Китая и Коканда, Чубар-Агачский пикет стал основной станицы Верхне-Лепсинской, а затем в Ой-Жайляу был построен уездный город Лепсинск. В 1847 году был основан Копал, в 1854 началась застройка г. Верный. Кенесары-хан и его ослабленное войско ушли из Семиречья на земли киргизских мананов. Но это уже другая страница нашей истории.

М. ХАЙБУЛИН,
научный сотрудник
Лепсинского исторического
музея.

Птицы Лепсинского края

Для сохранения уникальной флоры и фауны на территории Казахстана был создан «Жонгар – Алатауский государственный национальный природный парк». Основными задачами которого является сохранение живописного ландшафта в его естественном состоянии, изучение растительного и животного мира.

О разнообразии «Жонгар – Алатауского национального парка» говорилось уже не раз. Животный и растительный мир Лепсинского края очень богат. Птицы являются одними из обитателей парка.

Птицы — маленькие помощники человека. К сожалению, не многие об этом задумываются. Мало кто знает, какой вклад вносят птицы в сохранение природы. Во-первых, они поедают насекомых-вредителей: гусениц, тлю, долгоносиков, жизнедеятельность которых наносит вред растениям, портит плоды и урожай. Во-вторых, птицы помогают в борьбе против надоедливых сорняков.

Зерноядные птицы любят полакомиться плодами дикорастущих растений, а птицы-хищники, питаясь различными грызунами, значительно уменьшают их популяцию. Это также

помогает человеку вести борьбу с вредными грызунами. Грызуны прорывают ходы под землей и поедают корни деревьев, а это приносит вред природе. Нельзя забывать о том, что пернатые друзья помогают природе в распространении семян деревьев и кустарников. Следовательно, эти существа занимают важную нишу в пищевой цепи и экологии, так как их жизнедеятельность помогает размножаться растениям.

На территории Жонгар – Алатауского парка насчитывается порядка около 170 видов птиц, из них: 21 вид считаются индикаторными. За этими видами ведутся постоянные наблюдения. К ним относятся: утка – кряква, огарь, обыкновенная кукушка, обыкновенный скворец, ласточка, тетерев, черный коршун, пустельга, улар, а также краснокнижные виды: черный аист, балобан, ястребина сова, филин, бородач. Наблюдение за птицами предоставляет нам возможность изучать природу и нашу планету. Птицы мигрируют на длительные расстояния, следуя за сезонными изменениями и находя нужное место для обитания.

Множество научных исследований основано на наблюдениях за птицами, и их результаты способствуют развитию нашего

понимания планеты и влияния человека на окружающую среду.

Для сохранения братьев наших меньших в зимний период в преддверии акции «День птиц» на территории филиала сотрудниками парка совместно со школьным лесничеством изготавливаются и развешиваются кормушки и скворечники.

Гуляя по берегам рек Лепса, Карбушка, Аганакатты можно встретить черного аиста. Эта величественная птица ежегодно прилетает в свое гнездо для создания потомства. Здесь же, по берегам рек, можно встретить утку – крякву, а если повезет, то с выводком.

Находясь в лесу, мы часто слышим кукушку, но многие не знают, как она выглядит. Эта птица интересна тем, что она сама не высидит яйца, а подкидывает их другим птицам. Также помимо кукования кукушки можно услышать «барабанную дробь» — это лесной лекарь или дятел. Дятел играет важную роль в экологии леса, оставляя выдолбленные им дупла для других гнездящихся в них мелких птиц, таких как синицы и мухоловки. Кроме того, дятел поедает в большом количестве вредных насекомых.

Черный коршун один из мно-

гочисленных пернатых хищников парка. Люди, увидев эту птицу часто задаются вопросом «что за птица парит» над головой. Этого хищника можно отличить от других по хвосту. Только у этой птицы хвост имеет более – менее явную вырезку (у остальных хищников хвост округлый, ромбовидный или обрезан прямо).

В высокогорье можно встретить улара или горную индейку. Они живут только высоко в горах.

Бородач – одна из крупных птиц среди обитателей парка. Очень красивая птица фауны Лепсинска. Гнездится на скалах, живет парами. Самец и самка по очереди высидывают всего одно яйцо. Оседлая птица.

Ястребина сова – видом и поведением напоминает ястреба, в большинстве случаев оседлая птица. Эту птицу можно встретить на территории Черновского лесничества.

Государственные инспектора ведут наблюдения за некоторыми видами птиц, отмечают даты первой и последней встречи (для перелетных птиц), первая песня, высидывание яиц, появление молодняка, проводят учет и фиксируют места их обитания.

В весенний и осенний периоды можно наблюдать перелеты птиц. Одни из таких представителей перелетных птиц – журав-

ли. Увидев их осенний полет начинаешь грустить, что скоро наступит долгая и холодная зима. Кстати, по журавлям есть народная примета, что если косяк летит низко – будет теплая зима, если высоко – то холодная.

В наших лесах можно встретить множество разных видов птиц: голубей, воробьев, соловьев и так далее. Одни радуют взор своим ярким и красивым оперением, а другие улаживают слух великолепным пением.

В природе все устроено очень мудро. Все части экосистемы связаны между собой и помогают поддерживать баланс. Кормушки, сделанные человеком, значительно облегчат существование птиц в этот сложный холодный и голодный период. Горсть крошек или пшена, насыпанная в искусственную кормушку, способна не только прокормить, а даже спасти жизнь не одной маленькой птичке. Я думаю, что забота о маленьких друзьях необходима, она определяет то, можно ли назвать человека — Человеком. Берегите наших пернатых друзей, тогда добро обязательно к вам вернется!

Р.САМИГУЛОВ,
лесничий Лепсинского
филиала РГУ «Жонгар –
Алатауский ГНПП».

«Ауыл аманаты» – кәсіпкерлікті қолдаудың жарқын мысалы

Бүгінде мемлекет тарапынан кәсіпкерлікті дамыту, кәсіпкерлерді қолдау үшін түрлі бағдарламалар жасап, аяққа тұруға қол ұшын созып жатыр. Тетігін тауып, әрекет еткендердің бүгінде жұмысы өрге жүріп, жемісін беріп келеді. Мысалы, мемлекет тарапынан шағын және орта кәсіпкерлерді қолдау мақсатында жаңа нысандарды салуға немесе кеңейтуге «Біріңғай кешенді бағдарламасы» арқылы қаржылай көмек көрсетілуде. Бұл бағдарлама аясында 45 жобаға 2 млрд 630 млн теңге көлемінде қолдау көрсетілді.

млн теңге;
 о Басқалары – 2 жоба, 17,2 млн теңге.
 • Грант: 1 жоба 5 млн теңгеге қаржыландырылды.
 «Ауыл аманаты» бағдарламасы
 «Ауыл аманаты» бағдарламасы аясында бүгінде 49 өтінім қаралып, оның ішінде 43 өтінім мақұлданды. Жоба нәтижесінде 45 жұмыс орны ашылып, жалпы құны 334,5 млн теңгені құрайтын жобалар іске асырылды.
 Жобалар бағыттары:
 • 7 өтінім – мал шаруашылығы;
 • 6 өтінім – демалыс аймағына

лама аясында 2,5 пайызбен жеңілдетілген қаржы алып, бал шаруашылығымен, яғни омарта қойып, ара өсірумен айналысуды қолға алды.
 Е.Байбазаров бұл салаға келмес бұрын 4-5 жыл ара өсірудің қыр-сырын үйренген. Осы уақыт аралығында ол араларды күту, бал жинау технологиялары, сондай-ақ омарта жабдықтарын дұрыс пайдалану бойынша білімін жетілдірген. Оның басты мақсаты – табиғи әрі сапалы бал өндіру арқылы ауыл шаруашылығына өз үлесін қосу. Айта кету керек, бал араларын да тұрғылықты табиғатқа үйренген жергілікті омарташылардан алған.

Қазіргі таңда Ербол Көкжар ауылында, өз тұрғылықты жерінде, 42 омарта қойып, кәсібін дамытып келеді. Оның өндіріп отырған балы алуан шөптерден жиналады. Бұл балдың да денсаулыққа пайдасы шаш етекпен екенін де айта кеткеніміз жөн.

Ерболдың бұл кәсіпті бастауына «Ауыл аманаты» бағдарламасы үлкен көмек көрсетті. Бағдарлама аясында алынған қаржы оған қажетті жабдықтар мен омарта құралдарын сатып алуға мүмкіндік берді. Мемлекет тарапынан көрсетілген қолдау жас кәсіпкердің ісін оңтайлы бастауына септігін тигізді.

«Ауыл аманаты» бағдарламасы – ауыл тұрғындарына үлкен мүмкіндіктер ұсынатын тиімді жоба. Байбазаров Ерболдың табысты кәсіпкерлік тәжірибесі бұл бағдарламаның ауыл шаруашылығын дамытудағы және жаңа жұмыс орындарын ашудағы маңызын көрсетеді. Мемлекеттік қолдаудың арқасында ауыл кәсіпкерлері өз армандарын жүзеге асырып, ел экономикасына елеулі үлес қосуға мүмкіндігі бар.
А.СҮЛЕЙМЕН.

«Бақытты отбасы» байқауының жеңімпаздары анықталды

Аудандық ішкі саясат, мәдениет, тілдерді дамыту және спорт бөлімінің тапсырысы аясында «Алакөл-Экосистемасы» қоғамдық бірлестігінің ұйымдастыруымен «Бақытты отбасы» атты әлеуметтік роликтер байқауы өтті.

Шара барысында жеңімпаз отбасылардың комиссияға ұсынылған видеороликтері жан-жақты талданды. Байқаудың негізгі мақсаты – отбасының қоғамдағы рөлін көрсету, оның құндылықтарын насихаттау және ұлттық тәрбие тағылымдарын жас ұрпаққа жеткізу болды.

Отбасы – адамзаттың алтын ұясы. Бала туғаннан бастап, сол ортада тәрбиеленіп, азамат болып қалыптасады. Отбасының басты қызметі – өмірге ұрпақ әкелу ғана емес, оларға ұлттық тәрбиенің озық үлгілерін сіңіріп, қоғамға пайдалы тұлға етіп тәрбиелеу. Осы тұрғыда ата-ананың өз міндетін адал атқаруы – ұрпақ тәрбиесіндегі негізгі тірек болып табылады.

Байқау нәтижесінде ережеге сәйкес жеңімпаздар анықталып, диплом мен ақшалай сыйлық алды: бірінші орын – Бегалиев Даниярдың отбасы. Отағасы Данияр Слямжанұлы – әскери қызметкер, ал жұбайы Тәуімбетқызы Жадыра үш баланы, оның ішінде бір ерекше баланы тәрбиелеп отырған үлгілі отбасы, Екінші орынды Шаяхметов Бахтұрдың отбасы алса, үшінші орынды Тұраров Арынтайдың отбасы, Есенбеков Алматтың отбасы және Күмпеисова Әселдің отбасы бөлісті. Сондай ақ Қалибековтер отбасы, Әбеуадық отбасы және Тұрар отбасы ынталандыру сыйлығына ие болды.

Байқау отбасының құндылықтарын дәріптеп, қоғамдағы рөлін айқындауға бағытталған игі шара болды. Бұл отбасы институтының маңыздылығын ұғындырып, болашақ ұрпақ тәрбиесіне қосқан үлесі мол деп айтуға болады.

А.ӘБИТҰЛЫ.

Оның ішінде:
 • Субсидиялау бойынша: 34 жоба 2 млрд 304 млн теңгені құрады.
 о Туризм саласы – 12 жоба, 737,1 млн теңге;
 о Сауда – 4 жоба, 69,6 млн теңге;
 о Қонақ үй бизнесі – 2 жоба, 115 млн теңге;
 о Басқа бағыттар – 3 жоба, 308 млн теңге.
 • Кепілдік беру бойынша: 10 жоба 316,5 млн теңгеге қаржыландырылды.
 о Туризм – 3 жоба, 54,8 млн теңге;
 о Сауда – 2 жоба, 20,4 млн теңге;
 о Ойын-сауық – 2 жоба, 28,7

арналған жабдықтар сатып алу;
 • 2 өтінім – наубайхана жабдықтарын сатып алу;
 • 2 өтінім – ара шаруашылығына;
 • 2 өтінім – жиһаз жасауға арналған жабдықтар;
 • 1 өтінім – пластикалық терезелерді өндіруге арналған жабдықтар;
 • 1 өтінім – кірпіш өндіруге арналған жабдықтар;
 • 1 өтінім – техникалық жөндеу орталығына (ТЖО) арналған жабдықтар.
 Ара бағып, бал алу
 «Ауыл аманаты» бағдарламасының жарқын мысалдарының бірі – Байбазаров Ерболдың жобасы. Е.Байбазаров осы бағдар-

Сыбайлас жемқорлыққа жол жоқ

Сыбайлас жемқорлық – өздерінің лауазымдық өкілеттіліктерін және олармен байланысты мүмкіндіктерді пайдаланып, немесе мүліктік пайда табу үшін заңда қарастырылған мемлекеттік қызметтегі және оларға теңестірілген тұлғалардың өздері немесе делдал арқылы мүліктік игіліктерді немесе артықшылықтарды қабылдау емес, ол лауазымды адамдарды оларға заңды және жеке тұлғалардың аталған игіліктерді және артықшылықтарды құқыққа қайшы жолмен ұсынып, параға жығу болып табылады. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жан-жақты, үздіксіз, ашық әрі әділетті түрде жүргізілуі тиіс, сонда ғана мемлекет алға қойған биік мақсаттарға қол жеткізе алатыны туралы Елбасымыз атап өтті, сондықтан әр бір мемлекеттік қызметкер сыбайлас жемқор-

лыққа қарсы өз тарапынан іс-шараларды күшейтуге міндетті.
 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға ат салысатын тұлға мемлекеттің қорғауында болады. Мұндай тұлға туралы ақпарат мемлекеттік құпия болып табылады.
 Егер сіз сыбайлас жемқорлықтың куәгері немесе құрбаны болдым деп ойласаңыз, бұл туралы келесідей хабарлауға болады:
 Мобильді телефоннан немесе стационарлық телефоннан тегін 1424 нөмірі бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметтің Call-орталығына қоңырау шалу қажет, ол жерде консультанттар әрі қарай қандай қадамдар жасау керек екенін түсіндіріп береді немесе сыбайлас жемқорлық фактілерінің жолын кесу үшін дереу әрекет етеді.
Алакөл ауданы бойынша МКБ.

«Жанұя» отбасы құндылықтарын арттыру жолында

«Жанұя» отбасын қолдау орталығы өз қызметінде ауданымыздағы әлеуметтік және тұрмыстық мәселелерді шешуге, тұрғындарға жан-жақты қолдау көрсетуге бағытталған жұмыстарды белсенді түрде жүзеге асыруда.
 Бүгінгі таңда орталық мобильдік топ мүшелерімен бірлесіп жұмыс істеуді нығайтуға ерекше көңіл бөліп отыр. Бұл бағытта ауылдық округтерде және аудан орталығында кездесулер мен жиындар ұйымдастырылып, тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алу, отбасыларға әлеуметтік көмек көрсету, тұрғындардың құқықтық сауаттылығын арттыру мәселелері жан-жақты қарастырылуда.
Мобильдік топтың маңызы
 Мобильдік топ – ауданымыз-

дағы ең осал топтарға жедел көмек көрсетуге, олардың мәселелерін тыңдауға және шешімін табуға бағытталған маңызды құрылым.
Бірлескен жұмыс – ортақ жетістік
 Орталықтың басым бағыттарының бірі – әрбір тұрғынның өмір сүру сапасын жақсарту. Бұл мақсатта ауданымыздағы мемлекеттік мекемелермен, қоғамдық ұйымдармен, еріктілермен және жергілікті қауымдастық өкілдерімен ынтымақтастық нығайып келеді.
 Жанұя отбасын қолдау орталығының мамандары мен мобильдік топ мүшелері тұрғындарға әлеуметтік, психологиялық және құқықтық көмек көрсетіп қана қоймай, қиын жағдайға тап болған адамдардың жаңа өмір-

ге бейімделуіне де жан-жақты қолдау көрсетуге дайын.
Болашаққа бағыт
 Алдағы уақытта ауданымыздың тұрғындарына барынша қолайлы жағдай жасау үшін жаңа жобалар мен бастамалар қолға алынады. Біздің басты мақсатымыз – әрбір отбасының әл-ауқатын жақсарту және ауданымызды тыныш әрі бақытты мекенге айналдыру.
 «Жанұя» отбасын қолдау орталығының ұжымы «Бірге болсақ – кез келген қиындықты жеңеміз!»,- деген ұранды алға тарта отырып, аудан тұрғындары үшін аянбай еңбек етуді жалғастырады.
Д.ХАСЕНҚЫЗЫ,
«Жанұя» отбасын қолдау орталығының әлеуметтік жұмыс жөніндегі маманы.

В дружбе и согласии

гласии живут представители 16 наций и 3 конфессий, двигаясь в будущее уверенными шагами. Действующие в районе славянский и татарский этно – культурные центры принимают активное участие в социально – экономическом развитии региона, направленном на улучшение благополучия, решения актуальных проблем, касающихся всех слоев населения.

Наш благодатный район – это одна большая, дружная семья, в которой и в радости, и в печали живут интернациональные семьи. Поистине, они олицетворяют дружбу народов - в таких семьях соблюдаются традиции и обычаи всех национальностей.

Мы, жители Казахстана, счастливы тем, что живем под единым светлым шаныраком нашей страны в дружбе и согласии с другими народами. День ото дня наш город становится краше - функционируют спортивные учреждения, учащимся созданы условия для обучения в общеобразовательных школах, для их досуга и развития действуют различные кружки, Центр детского творчества приучает детей к культуре, искусству, музыке и творчеству, есть шахматы, интеллектуальные кружки по развитию языка, изучению иностранных языков, метальной арифметике. Подрастающему поколению можно по-

завидовать, в наше время такого разнообразия не было.

Сколько отстроено новых жилых домов для семей, для молодых специалистов, также для тех, кто только начал трудовую деятельность есть возможность расти и по служебной лестнице.

Для предпринимателей государство также предоставляет различные возможности саморазвития и создания собственного дела.

Ресторан «Sunrise», название которого в переводе с английского означает восход солнца начал свою деятельность в канун 2024 года. В этом ярком и уютном заведении можно насладиться большим ассортиментом турецкой и европейской кухни.

Что интересно, в школьные годы мне очень нравилось проводить время на кухне, печь торты и готовить блюда. Конечно, я мечтала работать в сфере общественного питания, определенно, это занятие уже тогда являлось для меня самым увлекательным. На данный момент я понимаю все нюансы этой работы - по крайней мере могу представить. Закончив среднюю школу в селе Актобек, я поступила в колледж и получила образование по специальности «Бухгалтер», а затем уже продолжила обучение в академии имени У. Джолдасбекова по бухгалтерскому учету г. Талдыкорган.

Как я уже отметила, мне очень нравилось готовить и печь, и это увлечение стало моей визитной карточкой на всю жизнь. Поэтому после окончания Актобекской СШ, и колледжа, в 2007 году я устроилась помощником повара в кафе «Уют», затем стала администратором того же заведения. Работала я в этом кафе достаточно долго, почти 7 лет, далее принимала заказы на изготовление салатов на дому. Далее обучаясь в СПТУ мастером производственного обучения «Гостиничное дело», я одновременно продолжила работу в ресторане Байтерек - помощником повара. Как видите, моя трудовая биография связана с кухней, имен-

но мое увлечение и послужило тому, что я стала предпринимателем.

Но всегда согласие, мир, единство считаю ключевыми моментами в развитии нашего государства. Знание казахского языка помогало мне во многом, ведь великий Абай говорил: «Человек изучивший язык иного народа, становится с ним равноправным. Язык - это ключ к жизни».

Благодаря мудрой политике Президента Республики Казахстан К. Токаева, мы живем в мире, единстве и согласии. Ассамблея стала стержнем казахстанской модели общественного согласия и общенационального единства. Она достойно исполняет миссию, возложенную на нее при создании, и подтверждает на деле свое значение как одного из основополагающих факторов межэтнической стабильности в обществе, который позволил нашей стране спокойно, последовательно и успешно осуществить социально-экономические и политические преобразования – создать сегодняшний независимый Казахстан.

Ю. КЛИМОВА,
предприниматель,
владелица ресторана
«Sunrise».

Все профессии важны, все профессии нужны

В сентябре прошлого года, выступая с Посланием народу Казахстана, Глава государства К. Токаев заявил о важности реформы профессионального образования.

По его словам, она важна с точки зрения обеспечения роста экономики и ее инвестиционной привлекательности.

«Объявляю 2025 год – Годом рабочих профессий. За это время предстоит осуществить реформу системы технического и профессионального образования. Год рабочих профессий будет также содействовать продвижению в нашем обществе идеи трудолюбия и профессионализма», – отметил ранее Президент.

Глава государства подчеркнул: необходимо, чтобы люди, добившиеся успеха честным, усердным трудом, всегда пользовались уважением и почетом. Сейчас в стране нехватка рабочих специалистов, и по словам экспертов, эта тенденция сохранится и дальше. До 2030 года отрасль может нуждаться в 410 тысячах человек.

Среди них: водители транспорта: грузовика и такси - 88,1 тыс.; сварщики - 18 тыс.; стро-

ители-отделочники и художники – 13,4 тыс.; сантехники - 13,2 тыс.; рабочие-фермеры и производители комбинированной продукции - 12,4 тыс.; штукатуры - 11,2 тыс.; трактористы - 11 тыс.; строители-монтажники, связанные с ними рабочие - 9,2 тыс.; слесари промышленного оборудования - 8,2 тыс..

Есть специалисты, которые до поры до времени остаются в тени, но случись аварийная ситуация, мы уповаем только на их знания и мастерство.

Речь пойдет о сантехниках. О скромных работагах, обеспечивающих нас теплом и уютом. У Нургаалиева Нурбека Жумабаевича, работающего с 2006 года в филиале АО «НК КТЖ» Алматинского отделения магистральной сети ЭНЖС 7 ст. Достык редко выпадают свободные дни. График работы обеспечивает постоянную занятость. Зачастую поступают срочные и по выходным, если возникла аварийная ситуация. Да и в этом случае сантехника торопят завершить работу, но он стремится сделать дело надежно, чтобы не пришлось переделывать работу.

- О том, что стал сантехником, ничуть не жалею, – отмеча-

ет Нурбек Жумагаалиевич. - В нашей работе нужны и опыт, и знания. А еще – трудолюбие, старание. Начиная с малого, приходилось постоянно учиться чему то новому. Люблю свою работу, она вовсе не серая, как может показаться на первый взгляд.

Чаще всего поступает вызов сантехника на дом, когда у людей что-то сломалось или протекает, и поломку устранить нужно в ближайшее время.

В работе я люблю чистоту, и главное для меня – это довольные люди, ведь работа с людьми очень важна.

Сантехник – востребованный специалист, спрос на сантехнические услуги большой, у населения часто возникают какие - то проблемы по профилю работы.

Нурбек родом из с. Сапак Кабанбайского сельского округа, сразу после окончания школы уехал на ст. Достык, устроился на работу плотником, но со временем перешел на работу сантехника, и уже 19 лет вносит свой вклад в этой сфере.

«Наша семья - многодетная, супруга Куралай - учитель казахского языка и литературы, работает в СШ им. Б. Момышулы, в данный момент находится в де-

кретном отпуске по уходу за ребенком.

У нас 7 детей: одна дочь и шестеро сыновей. Дочь Аяжан учится на 4 курсе медицинского колледжа на факультете «Общей медицины», мечтает стать врачом - терапевтом. Сыновья Азамат, Нурсанат, Таир - школьники, у них тоже свои желания, все только предстоит в будущем. Сыну Ельхату 2 года, далее близнецы - Нурзат и Ерзат, им всего 7 месяцев. Мы счастливая казахстанская семья, живем честным трудом, трудимся на благо государства, воспитываем детей в духе согласия и единства», - отметил Нурбек.

Для человека не должно быть лучше общества, чем семья. В трудные моменты своей жизни человек всегда должен иметь тех людей, которые смогли бы ему помочь, дать совет и просто поддержать. Семейные ценности и традиции это все то, что сплаци-

вает семью.

Отрадно, что наше государство объявило 2025 год - Годом рабочих профессий, таким образом повышая престиж необходимых и важных для жизнедеятельности человека специальностей. Для подрастающего поколения, это должно стать стимулом, особенно когда молодежь находится перед выбором будущей профессии. Не зря в известном стихотворении С. Боголюбовой говорится: «Все профессии важны, все профессии нужны!»

Ш. ИМАНАСОВА.

ЖОБА

Алакөл ауданының әкімдігі ҚАУЛЫ

Алакөл ауданына бірыңғай сәулеттік келбет беруге бағытталған, көппәтерлі тұрғын үйлердің сыртқы қабырғаларын, шатырларын реконструкциялау, ағымдағы немесе күрделі жөндеу жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу қағидаларын бекіту туралы

«Тұрғын үй қатынастары туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 10-3-бабы 2-тармағының 11) тармақшасына, «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 31-бабы 1-тармағының 16-5) тармақшасына сәйкес Алакөл ауданының әкімдігі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Алакөл ауданына бірыңғай сәулеттік келбет беруге бағытталған, көппәтерлі тұрғын үйлердің сыртқы қабырғаларын, шатырларын реконструкциялау, ағымдағы немесе күрделі жөндеу жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу қағидалары бекітілсін.

2. Осы қаулының орындалуын бақылау Алакөл ауданы әкімінің жетекшілік ететін орынбасарына жүктелсін.

3. Осы қаулы оның алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Лауазымы

Аты-жөні

Қаулысына қосымша

Алакөл ауданында бірыңғай сәулеттік келбет беруге бағытталған, көппәтерлі тұрғын үйлердің сыртқы қабырғаларын, шатырларын реконструкциялау, ағымдағы немесе күрделі жөндеу жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу қағидалары

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Алакөл ауданына бірыңғай сәулеттік келбет беруге бағытталған, көппәтерлі тұрғын үйлердің сыртқы қабырғаларын, шатырларын реконструкциялау, ағымдағы немесе күрделі жөндеу жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу қағидалары (бұдан әрі - Қағидалар) «Тұрғын үй қатынастары туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 10-3-бабы 2-тармағының 11) тармақшасына, өзге де нормативтік құқықтық актілерге сәйкес әзірленді және Алакөл ауданына бірыңғай сәулеттік келбет беруге бағытталған, көппәтерлі тұрғын үйлердің сыртқы қабырғаларын, шатырларын реконструкциялау, ағымдағы немесе күрделі жөндеу жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу тәртібін айқындайды.

2. Осы Қағидаларда келесі негізгі ұғымдар қолданылады:

1) бірыңғай сәулеттік стиль – құрылыста пайдаланылатын, аумақтың белгілі бір құрылыс салу ауданына, оның ішінде жеке құрылыс салуға тән бірыңғай белгілер жиынтығы. Сыртқы көркі, сәулеттік стилі, түсі бойынша шешімі, қабаттылығы, әрлеу материалдары негізгі өлшемдер болып табылады. Жеке құрылыс салу ауданы үшін сыртқы көркі, сәулеттік стилі, түсі бойынша шешімі, қабаттылығы, әрлеу материалдары, қоршаулары, жабын түрі мен учаске аумағындағы шаруашылық-тұрмыстық құрылыстардың орналасуы негізгі өлшемдер болып табылады;

2) кондоминиум объектісі – дара (бөлек) меншіктегі пәтерлерден, тұрғын емес үй-жайлардан, орынтұрақ орындарынан, қоймалардан және дара (бөлек) меншікте болмайтын және пәтерлердің, тұрғын емес үй-жайлардың, орынтұрақ орындарының, қоймалардың меншік иелеріне көппәтерлі тұрғын үй тұрған біртұтас бөлінбейтін жер учаскесін және (немесе) үй жанындағы жер учаскесін қоса алғанда, ортақ үлестік меншік құқығымен тиесілі ортақ мүліктен тұратын біртұтас мүліктік кешен;

3) кондоминиум объектісінің ортақ мүлкі – дара (бөлек) меншіктегі пәтерлерден, тұрғын емес үй-жайлардан, орынтұрақ орындарынан, қоймалардан және ұялы байланыс операторларының, меншігі болып табылатын те-

лекоммуникациялық жабдықтан басқа, кондоминиум объектісінің бөліктері (қасбеттер, кіреберістер, вестибюльдер, холдар, дәліздер, баспалдақ марштары мен баспалдақ алаңдары, лифтілер, шатырлар, шатырастылар, техникалық қабаттар, жертөлелер, үйге ортақ инженерлік жүйелер мен жабдықтар, абоненттік пошта жәшіктері, көппәтерлі тұрғын үй тұрған жер учаскесі және (немесе) үй жанындағы жер учаскесі, абаттандыру элементтері және ортақ пайдаланылатын басқа да мүлік);

4) кондоминиум объектісінің ортақ мүлкін ағымдағы жөндеу – мерзімінен бұрын тозуын болғызбау және ақауларын жою мақсатында жүргізілетін, көппәтерлі тұрғын үйдің нормативтік және техникалық құжаттамада белгіленген құрама бөліктері мен инженерлік жабдықтарын ауыстыру немесе қалпына келтіру жөніндегі уақтылы техникалық іс-шаралар мен жұмыстар кешені;

5) кондоминиум объектісінің ортақ мүлкін күрделі жөндеу – көппәтерлі тұрғын үйдің ресурсын қалпына келтіру мақсатында жүргізілетін, көппәтерлі тұрғын үйдің тозған конструкцияларын, бөлшектерін және инженерлік жабдықтарын жаңа немесе анағұрлым мықты және үнемді, жөнделетін объектілердің пайдалану көрсеткіштерін жақсартатын түрлеріне ауыстыру жөніндегі іс-шаралар мен жұмыстар кешені;

6) кондоминиум объектісінің ортақ мүлкін күтіп-ұстау – кондоминиум объектісінің ортақ мүлкін техникалық пайдалану, санитариялық күтіп-ұстау және ағымдағы жөндеу бойынша жұмыстар немесе көрсетілетін қызметтер кешені

7) көппәтерлі тұрғын үй – ортақ үлестік меншік болып табылатын кондоминиум объектісінің ортақ мүлкінен және көппәтерлі тұрғын үйге іргелес жатқан жер учаскесіне не кондоминиум объектісі ортақ мүлкінің өзге де бөліктеріне дербес шығатын жерлері бар екі және одан көп пәтерлерден, тұрғын емес үй-жайлардан тұратын, біртұтас бөлінбейтін жер учаскесінде біртұтас іргетасы бар жеке тұрған ғимарат;

8) көппәтерлі тұрғын үй кондоминиумы (бұдан әрі – кондоминиум) – Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен тіркелген меншік нысаны, бұл ретте пәтерлер, тұрғын емес үй-жайлар, орынтұрақ орындары, қоймалар дара (бөлек) меншікте болады, ал дара (бөлек) меншікте емес бөліктер пәтерлердің, тұрғын емес үй-жайлардың, орынтұрақ орындарының, қоймалардың меншік иелеріне көппәтерлі тұрғын үй тұрған біртұтас бөлінбейтін жер учаскесін және (немесе) үй жанындағы жер учаскесін қоса алғанда, ортақ үлестік меншік құқығымен тиесілі болады;

9) көппәтерлі тұрғын үй пәтерлері, тұрғын емес үй-жайлары меншік иелерінің жиналысы (бұдан әрі – жиналыс) – пәтерлер, тұрғын емес үй-жайлар меншік иелерінің кондоминиум объектісін басқаруға және кондоминиум объектісінің ортақ мүлкін күтіп-ұстауға байланысты шешімдерді ұжымдық талқылауын және дауыс беру арқылы қабылдауын қамтамасыз ететін кондоминиум объектісін басқарудың жоғары органы.

2-тарау. Көппәтерлі тұрғын үйлердің сыртқы қабырғаларын, шатырларын реконструкциялау ағымдағы немесе күрделі жөндеу жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру тәртібі

3. «Алакөл ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі, автомобильдер жолдары және тұрғын үй инспекциясы бөлімі» мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі - Бөлім) ауданға бірыңғай сәулеттік келбет беру үшін сыртқы қабырғаларын, шатырларға реконструкциялау, ағымдағы немесе күрделі жөндеу жүргізуді талап ететін көппәтерлі тұрғын үйлердің тізбесін айқындайды.

4. «Алакөл ауданының құрылыс, сәулет және қала құрылысы бөлімі» мемлекеттік мекемесі Қағидалардың 3-тармағында көрсетілген көппәтерлі тұрғын үйлердің тізбесін айқындалғаннан кейін ауданның бірыңғай сәулеттік келбетін әзірлеуді және бекітуді қамтамасыз етеді.

5. Алакөл ауданының әкімдігі мынадай іс-шараларды ұйымдастырады:

1) көппәтерлі тұрғын үйдің пәтерлерінің, тұрғын емес үй-жайларының (олар болған жағдайда) меншік иелерін ауданның бірыңғай сәулеттік келбетінің жобасымен әкімдіктің ресми интернет-ресурсында таныстыру;

2) көппәтерлі тұрғын үйдің пәтерлері мен тұрғын емес

үй-жайларының (олар болған жағдайда) меншік иелерін жоспарланатын жұмыстар және оларды өткізудің болжамды мерзімдері туралы ақпараттандыру;

3) көппәтерлі тұрғын үйдің қасбетіне, шатырына жөндеу жұмыстарының жүргізілуіне келісу немесе келіспеу туралы шешім қабылдау үшін пәтерлердің, тұрғын емес үй-жайлардың (олар болған жағдайда) меншік иелерінің жиналысын ұйымдастыру және өткізу.

6. Егер жиналысқа пәтерлер, тұрғын емес үй-жайлар меншік иелерінің жалпы санының жартысынан астамы қатысса, жиналыс шешім қабылдауға құқылы.

7. Жиналыста теріс шешім қабылданған жағдайда, көппәтерлі тұрғын үйдің қасбетін, шатырын жөндеу жөніндегі бірыңғай сәулеттік келбет беруге бағытталған жұмыстар жүргізілмейді.

8. Жиналыстың оң шешімі қабылданған жағдайда, Бөлім құрылыс нормаларының талаптарына сәйкес жұмыс көлемін, жөндеу түрін (ағымдағы немесе күрделі) айқындау және олардың физикалық тозу дәрежесін белгілеу үшін әрбір көппәтерлі тұрғын үйдің қасбетінің, шатырының техникалық жай-күйін тексеруді ұйымдастырады.

3-тарау. Көппәтерлі тұрғын үйлердің сыртқы қабырғаларын, шатырларын реконструкциялау, ағымдағы немесе күрделі жөндеу жөніндегі іс-шараларды жүргізу тәртібі

9. Жұмыс көлемін, жөндеу үлгісін (ағымдағы немесе күрделі) айқындау үшін әрбір көппәтерлі тұрғын үйдің қасбетінің, шатырының техникалық жай-күйін тексеру жөніндегі ұйымды таңдау мемлекеттік сатып алу туралы заңнамаға сәйкес жүзеге асырылады.

10. «Қаржыландыру көздеріне қарамастан, жаңа үйлер мен ғимараттарды, олардың кешендерін, инженерлік және көлік коммуникацияларын салуға, сондай-ақ бұрыннан барын өзгертуге (реконструкциялауға, кеңейтуге, техникалық қайта жарақтандыруға, жаңғыртуға және күрделі жөндеуге) арналған техникалық-экономикалық негіздемелерге және жобалау-сметалық құжаттамаға ведомствадан тыс кешенді сараптама жүргізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 1 сәуірдегі № 299 бұйрығына (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10722 болып тіркелген) сәйкес көппәтерлі тұрғын үйдің қасбетінің, шатырының техникалық жай-күйін тексеру қорытындысы бойынша бөлім жергілікті бюджет қаражаты есебінен ағымдағы жөндеудің сметалық есебін әзірлеу немесе бірыңғай сәулеттік көрініс беруге бағытталған қасбетті, шатырды күрделі жөндеуге жобалау-сметалық құжаттаманы дайындау жөніндегі жұмысты ұйымдастырады, кейіннен ведомствадан тыс кешенді сараптаманың қорытындысын алады.

11. Сараптаманың оң қорытындысын алғаннан және ағымдағы жөндеудің сметалық құны немесе көппәтерлі тұрғын үйлердің қасбетін, шатырын күрделі жөндеудің жобалау-сметалық құжаттамасы бекітілгеннен кейін Бөлім бюджеттік жоспарлау жөніндегі орталық уәкілетті орган айқындаған тәртіпке сәйкес бюджеттік өтінім жасайды.

12. Бірыңғай сәулеттік келбет беруге бағытталған көппәтерлі тұрғын үйлердің сыртқы қабырғаларын, шатырларын реконструкциялау, ағымдағы немесе күрделі жөндеу жөніндегі жұмыстарды сатып алуды Бөлім мемлекеттік сатып алу туралы заңнамаға сәйкес жүзеге асырады.

13. Бөлім бірыңғай сәулеттік келбет беруге бағытталған, көппәтерлі тұрғын үйлердің сыртқы қабырғаларын, шатырларын реконструкциялау, ағымдағы немесе күрделі жөндеу жөніндегі жұмыстарды қабылдауды техникалық қадағалауды жүзеге асыратын тұлғаларды тарта отырып жүзеге асырады.

4-тарау. Қорытынды ереже

14. Алакөл ауданына бірыңғай сәулеттік келбет беруге бағытталған, көппәтерлі тұрғын үйлердің сыртқы қабырғаларын, шатырларын реконструкциялау, ғымдағы немесе күрделі жөндеу жөніндегі іс-шараларды қаржыландыру жергілікті бюджет қаражаты есебінен жүзеге асырылады.

ПРОЕКТ

Акимат Алакольского района ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Об утверждении Правил организации и проведения мероприятий по реконструкции, текущему или капитальному ремонту наружных стен, кровли многоквартирных жилых домов, направленных на придание единого архитектурного облика Алакольскому району

В соответствии с подпунктом 11) пункта 2 статьи 10-3 Закона Республики Казахстан «О жилищных отношениях», подпунктом 16-5) пункта 1 статьи 31 Закона Республики Казахстан «О местном государственном управлении и самоуправлении в Республике Казахстан», акимат Алакольского района **ПОСТАНОВЛЯЕТ:**

1. Утвердить прилагаемые Правила организации и проведения мероприятий по реконструкции, текущему или капитальному ремонту наружных стен, кровли многоквартирных жилых домов, направленных на придание единого архитектурного облика Алакольскому району.

2. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на курирующего заместителя акима Алакольского района.

3. Настоящее постановление вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования.

Должность

ФИО

Приложение к постановлению

Правила организации и проведения мероприятий по реконструкции, текущему или капитальному ремонту наружных стен, кровли многоквартирных жилых домов, направленных на придание единого архитектурного облика Алакольского района

Глава 1. Общие положения

1. Настоящие Правила организации и проведения мероприятий по реконструкции, текущему или капитальному ремонту наружных стен, кровли многоквартирных жилых домов, направленных на придание единого архитектурного облика Алакольского района (далее - Правила) разработаны в соответствии с подпунктом 11) пункта 2 статьи 10-3 Закона Республики Казахстан «О жилищных отношениях», иными нормативными актами и определяют порядок организации и проведения мероприятий по реконструкции, текущему или капитальному ремонту наружных стен, кровли многоквартирных жилых домов, направленных на придание единого архитектурного облика Алакольского района.

2. В настоящих Правилах используются следующие основные понятия:

1) единый архитектурный стиль – совокупность единых признаков, используемых в строительстве, характерная для определенного района застройки территории, в том числе индивидуальной застройки. Основными параметрами являются внешний облик, архитектурный стиль, цветовое решение, этажность, отделочные материалы. Для района индивидуальной застройки основными параметрами являются внешний облик, архитектурный стиль, цветовое решение, этажность, отделочные материалы, ограждения, тип кровли и расположение хозяйственно-бытовых построек на территории участка;

2) объект кондоминиума – единый имущественный комплекс, состоящий из квартир, нежилых помещений, парковочных мест, кладовок, находящихся в индивидуальной (раздельной) собственности, и общего имущества, которое не может находиться в индивидуальной (раздельной) собственности и принадлежит собственникам квартир, нежилых помещений, парковочных мест, кладовок на праве общей долевой собственности, включая единый неделимый земельный участок под многоквартирным жилым домом и (или) придомовой земельный участок;

3) общее имущество объекта кондоминиума – части объекта кондоминиума, (фасады, подъезды, вестибю-

ли, холлы, коридоры, лестничные марши и лестничные площадки, лифты, крыши, чердаки, технические этажи, подвалы, общедомовые инженерные системы и оборудование, абонентские почтовые ящики, земельный участок под многоквартирным жилым домом и (или) придомовой земельный участок, элементы благоустройства и другое имущество общего пользования), кроме квартир, нежилых помещений, парковочных мест, кладовок, находящихся в индивидуальной (раздельной) собственности, и телекоммуникационного оборудования, являющегося собственностью операторов сотовой связи;

4) текущий ремонт общего имущества объекта кондоминиума – комплекс своевременных технических мероприятий и работ по замене или восстановлению составных частей и инженерного оборудования многоквартирного жилого дома, установленных нормативной и технической документацией, проводимых с целью предотвращения их преждевременного износа и устранения неисправности;

5) капитальный ремонт общего имущества объекта кондоминиума – комплекс мероприятий и работ по замене изношенных конструкций, деталей и инженерного оборудования многоквартирного жилого дома на новые или более прочные и экономичные, улучшающие эксплуатационные показатели ремонтируемых объектов, проводимых с целью восстановления ресурса многоквартирного жилого дома;

6) содержание общего имущества объекта кондоминиума – комплекс работ или услуг по технической эксплуатации, санитарному содержанию и текущему ремонту общего имущества объекта кондоминиума;

7) многоквартирный жилой дом- отдельно стоящее здание с единым фундаментом на едином неделимом земельном участке, состоящее из общего имущества объекта кондоминиума, которое является общей долевой собственностью, и двух и более квартир, нежилых помещений, имеющих самостоятельные выходы на земельный участок, прилегающий к многоквартирному жилому дому, либо в иные части общего имущества объекта кондоминиума;

8) кондоминиум многоквартирного жилого дома (далее – кондоминиум) – форма собственности, зарегистрированная в порядке, определенном законодательством Республики Казахстан, при которой квартиры, нежилые помещения, парковочные места, кладовки находятся в индивидуальной (раздельной) собственности, а те части, которые не находятся в индивидуальной (раздельной) собственности, принадлежат собственникам квартир, нежилых помещений, парковочных мест, кладовок на праве общей долевой собственности, включая единый неделимый земельный участок под многоквартирным жилым домом и (или) придомовой земельный участок;

9) собрание собственников квартир, нежилых помещений многоквартирного жилого дома (далее – собрание) – высший орган управления объектом кондоминиума, обеспечивающий коллективное обсуждение и принятие решений собственниками квартир, нежилых помещений, связанных с управлением объектом кондоминиума и содержанием общего имущества объекта кондоминиума, путем голосования.

Глава 2. Порядок организации мероприятий по реконструкции, текущему или капитальному ремонту наружных стен, кровли многоквартирных жилых домов

3. Государственное учреждение «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта, автомобильных дорог и жилищной инспекции Алакольского района» (далее - Отдел) определяет перечень многоквартирных жилых домов, требующих проведения реконструкции, текущего или капитального ремонта наружных стен, кровли для придания району единого архитектурного облика.

4. Государственное учреждение «Отдел строительства, архитектуры и градостроительства Алакольского района» после определения перечня многоквартирных жилых домов, указанных в пункте 3 настоящих Правил, обеспечивает разработку и утверждение единого архитектурного облика района.

5. Акимат Алакольского района организует следующие мероприятия:

1) ознакомление собственников квартир, нежилых помещений (при их наличии) многоквартирного жилого дома с проектом единого архитектурного облика района

на официальном интернет-ресурсе акимата;

2) информирование собственников квартир и нежилых помещений (при их наличии) многоквартирного жилого дома о планируемых работах и примерных сроках их проведения;

3) организация и проведение собрания собственников квартир, нежилых помещений (при их наличии) для принятия решения о согласии или несогласии проведения ремонтных работ фасада, кровли многоквартирного жилого дома.

6. Собрание правомочно принимать решение, если в нем участвуют более половины от общего числа собственников квартир, нежилых помещений.

7. В случае принятия собранием отрицательного решения работы по ремонту фасада, кровли многоквартирного жилого дома, направленные на придание единого архитектурного облика, не производятся.

8. При принятии собранием положительного решения Отдел, в соответствии с требованиями строительных норм, организует обследование технического состояния фасада, кровли каждого многоквартирного жилого дома для определения объема работ, типа ремонта (текущий или капитальный) и установления степени их физического износа.

Глава 3. Порядок проведения мероприятий по реконструкции, текущему или капитальному ремонту наружных стен, кровли многоквартирных жилых домов

9. Выбор организации по обследованию технического состояния фасада, кровли каждого многоквартирного жилого дома для определения объема работ, типа ремонта (текущий или капитальный) осуществляется в соответствии с законодательством о государственных закупках.

10. По итогам обследования технического состояния фасада, кровли многоквартирного жилого дома Отдел организует за счет средств местного бюджета работу по разработке сметного расчета текущего ремонта или изготовлению проектно-сметной документации на капитальный ремонт фасада, кровли, направленного на придание единого архитектурного облика, с последующим получением заключения комплексной вневедомственной экспертизы, согласно приказа Министра национальной экономики Республики Казахстан от 1 апреля 2015 года № 299 «Об утверждении Правил проведения комплексной вневедомственной экспертизы технико-экономических обоснований и проектно-сметной документации, предназначенных для строительства новых, а также изменения (реконструкции, расширения, технического перевооружения, модернизации и капитального ремонта) существующих зданий и сооружений, их комплексов, инженерных и транспортных коммуникаций независимо от источников финансирования» (зарегистрировано в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов за № 10722).

11. После получения положительного заключения экспертизы и утверждения сметной стоимости текущего ремонта или проектно-сметной документации капитального ремонта фасада, кровли многоквартирных жилых домов. Отдел составляет бюджетную заявку в соответствии с порядком, определенным центральным уполномоченным органом по бюджетному планированию.

12. Приобретение работ по реконструкции, текущему или капитальному ремонту наружных стен, кровли многоквартирных жилых домов, направленных на придание единого архитектурного облика, осуществляется Отделом в соответствии с законодательством о государственных закупках.

13. Приемка работ по реконструкции, текущему или капитальному ремонту наружных стен, кровли многоквартирных жилых домов, направленных на придание единого архитектурного облика осуществляется Отделом с привлечением лиц, осуществляющих технический надзор.

Глава 4. Заключительные положения

14. Финансирование мероприятий по реконструкции, текущему или капитальному ремонту наружных стен, кровли многоквартирных жилых домов, направленных на придание единого архитектурного облика Алакольского района, осуществляется из средств местного бюджета.

Ұстазым саған мың алғыс...

Ұлағат нұрын
ұялаттыңыз

Әр баланың тұлғалық қасиетінің қалыптасуына және тәрбие мен білім нұрына бөленуіне ұстаздары тікелей әсер етеді. Бұл ретте мектеп қабырғасында осы ізгіліктерді санамызға ұялатқан ұстаздарға шынайы алғысымды білдіремін.

Менің өмірімде ерекше орын алатын ұстазым – Смагулова Дана Серікқанқызы. Сіздің берген біліміңіз, ұстанымдарыңыз бен тәлім-тәрбиеніз мен үшін баға жетпес қазына. Әр саба-

ғыңыз тек білім ғана емес, болашаққа сеніммен қадам басуға шабыт береді.

Сізден үйренген ең басты құндылығым – адалдық пен еңбекқорлық. Әр сөзіңізбен бізге бағыт көрсетіп, әр ісіңізбен үлгі бола аласыз. Сіздің шыдамдылығыңыз бен мейірімділігіңіз бізге қанат бітіріп, алға ұмтылуға жігер береді.

Шын жүректен сізге зор денсаулық, кәсіби табыс және сарқылмас қуаныш тілеймін!

Сіздей жанашыр ұстазымыз бар екеніне мақтанамын!

Халықпен жүздесті

Қазіргі таңда қазақы тірілктің қазаны қайнаған, берекелі де мерекелі Екпінді ауылында – саяси науқан. Аталған округ әкімі лауазымына сайлау басталуда.

Осы ретте «Аманат» партиясы атынан ұсынылған, бұған дейін Аққар ауылдық округінің әкімі, аудан әкімі аппаратының басшысы, аудан әкімінің кеңесшісі қызметтерін атқарған Бақытбек Сүлейменов та үміткерлер қатарында.

жүрген тақырыптарын көтеріп, округтің өркендеуіне қажетті жұмыстар жайында сөз қозғады. Сондай-ақ үміткердің сайлауалды бағдарламасына оң бағаларды беріп, сәттілік тілеуде.

Сондай-ақ Б.Сүлейменов ауыл қарияларымен жолығып, аман-саулықтарын сұрастырып, әкім болған жағдайда алдағы 4 жылдықта атқарар жұмыстарын тізбектеді. Қарттардың ақ бата-

Үгіт-насихат жұмыстары барысында Б.Сүлейменов Екпінді және Үшқайың ауылдарында «Есіктен есікке» шарасы аясында халықпен жүздесіп, өзінің сайлауалды бағдарламасын таныстырып, тұрғындардың пікірлерін тыңдады.

Кездесулер барысында ауыл тұрғындары өздерін толғандырып

сын алып, пікірлерін тыңдады.

Үміткер мектеп ұжымдарымен де жолығып, білім саласы мен мұғалімдер мәртебесі, мектептерге жағдай жасау, «Дипломмен ауылға» бағдарламасы және көтермеақы төңірегіндегі мәселелерді қозғады.

Алакөл ақпарат.

Қарызбын сізге ұстазым

Ұлағатты ұстаздарымның бірі - Амиргалиева Жаннұр Болатқызы сізге, шексіз алғысымды білдіремін. Сіз маған тек білім ғана емес, өмірлік құндылықтарды үйреттіңіз. Сабырлылығыңыз, мейірімділігіңіз және кәсіби шеберлігіңіз әрбір оқушы үшін үлгі. Білім берудегі ерекше еңбегіңіз бен шәкірттерге деген шынайы қамқорлығыңыз үшін шын жүректен ризамын. Сіз бізге үлкен болашаққа жол көрсетіп, шабыт сыйлайсыз.

Барлық еңбегіңіз үшін алғысымды білдіремін және сізге зор денсаулық, шығармашылық табыс, бақыт пен мол қуаныш тілеймін!

Құрметпен: оқушыңыз Ерлан Аққу,
Достық ауылы.

Теміржол – қауіпті аймақ

Темір жол үстінде жүретін орын алуда. Пойыздардың мал қауіп-қатерге әкеледі.

Ұдайы халықпен жүргізілетін профилактикалық жұмысқа қарамастан, темір жол маңында мал жаю, қараусыз жүрген төрт түліктің жүру фактілері

орын алуда. Пойыздардың темір жол маңында қараусыз жүрген малмен соқтығысуы тек қана малдың өліміне ғана емес, сонымен қатар темір жол көлігінің қалыпты жұмысының, локомотивтің бұзылуына, поез-

дардың кешігуіне әкеліп соқтырады және ең бастысы машинистер мен жолаушылар өміріне қауіп төндіреді.

Малдың жолда қараусыз жүргені пойыздардың шұғыл тежеуіне әкеліп соғады. Сондай-ақ 2024 жылы Достық жол дистанциясы қызмет көрсету аумағында 29 пойыздардың шұғыл тежеуі тіркелді, оның 11-і мал басу оқиғасы. Малдың иелері анықталып, әкімшілік шараға тартылды. Осы орайда, «Темір жол көлігі туралы» және басқада темір жол көлігіндегі нормативтік – құқықтық актілерге сәйкес белгіленген ара қашықтықта үнемі қадағалаумен бағуға рұқсат етілгені туралы айтып ескертеміз.

Ж.МУХАНОВ,
Достық жол дистанциясы
басшысы.

Хабарландыру

Алакөл ауданы бойынша I топ мүгедектігі бар мүмкіндігі шектеулі азаматтар және мүгедектігі бар балалар инвтакси қызметін пайдалана алатынын еске саламыз.

Инвтаксимен жүру үшін жеке куәлік көшірмесі, мүгедектігі туралы анықтама, ИПР көшірмесі, 026 медициналық анықтама, мүгедек баланың туу туралы куәлігі, ата-анасының жеке куәлігінің көшірмесі керек. Осы құжаттарды Үшарал қ-сы, 8

наурыз к-сі, 87 үй, «Айсұлу» мекемесіне өткізуге болады.

Инвтакси қызметін пайдалану үшін алдын-ала бір күн бұрын диспетчерге хабарлап, тапсырыс беру қажет.

Барлық сұрақтар бойынша: 8 775 668 5128, 8 775 444 1351 номеріне хабарласыңыздар.

Алакөл ауданының «Берен»
мүгедектер қоғамы.

Көкжөтел жедел таралатын жұқпалы ауру

Көкжөтел – Bordatella pertussis («көкжөтел таяқшасы») бактериясымен шақырылатын тыныс алу жолдарының қауіпті жұқпалы ауруы.

Инфекция көзі - науқас адам (көкжөтелмен ауыратын науқас адам немесе дені сау бактерия тасымалдаушылар)

Көкжөтелді жұқтыру өте жеңіл. Инфекция ауа-тамшы жолымен беріледі. Науқас түшкіргенде және жөтелгенде көкжөтел бактериялары сілекей тамшыларымен шығады. Жоғарғы тыныс жолдары жұқпаның енуіне ең қолайлы орта болып табылады.

Көкжөтелмен көбінесе мектепке дейінгі және мектеп жасындағы балалар ауырады. Науқас адаммен байланыста болған кезде, көкжөтелге қарсы иммунитеті жоқ және бактерияға сезімтал адамдарда ауруға шалдығу мүмкіндігі 90% құрайды. Көкжөтел суық мезгілде жиі тіркеледі.

Көкжөтелдің инкубациялық кезеңі 3 күннен 15 күнге дейін созылады.

Тыныс алу кезінде ысқырған дыбыс, кеудедегі жағымсыз сезімдер, тамақтың тітіркенуі, жөтелген кезде ауа жетіспейтін сезім, түнде жөтелдің күшеюі, әлсіздік, шаршау, мазасыздық, төбеттің төмендеуі, уақытша тыныс алудың қиындауы (кішкентай балаларда) болады.

Инкубациялық кезеңнен кейін катаралды кезең басталады және ол әдеттегі суық тию сияқты 1-2 аптаға созылады. Біртіндеп, 3-ші аптада немесе спазмалық кезеңде жөтел күшейеді, әсіресе түнгі уақытта. Бұл кезеңде жөтел ұстама сипатында болады. Ұстама кезінде демді ішке тартқан сәтте ысқырық секілді дыбыс шығады.

Босату кезеңінде жөтел ұстамасыз болады. Көкжөтел қатты асқынған жағдайда пневмонияға ұласуы мүмкін.

Көкжөтел - бұл алдын алуға болатын ауру, сондықтан Ұлттық егу күнтізбесіне сәйкес вакцинация алу арқылы инфекция мен асқинулардың алдын алуға болады. Вакцинация жоспарлы түрде Ұлттық егу күнтізбесіне сәйкес 2 ай, 3 ай, 4 ай, 18 айда жүргізіледі.

Вакцинация көкжөтел инфекциясының алдын алуға мүмкіндік береді немесе ол жеңіл түрде өтеді.

С.ҚОЖАХАНОВ,
Алакөл аудандық
санитариялық
эпидемиологиялық
бақылау
басқармасының
басшысы.

Меншік иесі:
«ALAKOL PRESS» ЖШС-і.
Құрылтайшы:
Алмат ЕСЕНБЕКОВ
Директор - Бас редактор-
Алмат ЕСЕНБЕКОВ.

Телефондар:
Директор - Бас редактор: 3-52-68
Бас редактордың орынбасары: 3-51-74

E-mail: alakred@mail.ru
Сайт: alakol-aynasy.kz

Газет аптасына бір рет сенбі күні қазақ және орыс тілдерінде шығады
Газета выходит один раз в неделю в субботу на казахском и русском языках

Қазақстан Республикасы
Ақпарат және қоғамдық даму
министрлігінде 2021 жылғы
24 желтоқсанда тіркеліп,
№КЗ34VPY00044522
куәлігі берілген.

Үшарал қаласы, Жеңіс
көшесі, 129.
ИНДЕКС: 040200.

Осы шығарылымның
таралымы 3010

Газет «Алакөл баспагері» жеке кәсіпкерлігінде басылады.
Инд.: 040200. Үшарал қаласы, Жеңіс көшесі, 129. Тел.: 3-52-84.